

HEFTE

Innkomne forslag
Kapittel 8 - 12

Inkludering
Kriminalitet
By og land
Ideologi
Skatt og avgift

3

8	Inkludering og mangfold	4
8.1	Bergen Arbeidersamfund.....	4
	Aldersgrense 70 år må oppheves.....	4
8.2	Arendal Arbeiderparti.....	4
	En solidarisk asylpolitikk!.....	4
8.3	Selbu Arbeiderparti.....	5
	Asylpolitikk.....	5
8.4	Oppland Arbeiderparti.....	6
	40 % kjønnsrepresentasjon inn i valgloven	6
8.5	Sokndal Arbeiderparti	6
	Likestilling av skift og turnus.....	6
8.6	Time Arbeiderparti	7
	Likelønn nå!.....	7
8.7	Buskerud Arbeiderparti	7
	Norsk asylpolitikk.....	7
8.8	Buskerud Arbeiderparti.....	8
	Pilot for integrering	8
8.9	Holmlia Arbeiderpartilag	8
	Alle elever skal kunne norsk.....	8
8.10	Ski Arbeiderparti	10
	Boligpolitikk.....	10
8.11	Holmlia Arbeiderpartilag	10
	Gratis kjernetid fra 3 år	10
8.12	Oslo Arbeiderparti.....	11
	Mennesker i ingenmannsland.....	11
8.13	Sandefjord Arbeiderparti.....	11
	Integrering	11
8.14	Sandefjord Arbeiderparti.....	12
	Bosetting av flyktninger	12
8.15	Sande Arbeiderparti.....	13
	Integrering	13
8.16	Sande Arbeiderparti.....	13
	Godkjenning av utdanning.....	13
9	Kriminalitet.....	14
9.1	Trondheim Arbeiderparti.....	14
	Vold i nære relasjoner	14
9.2	Stavanger Arbeiderparti.....	14
	Forebyggende arbeid mot voldtekt	14
9.3	Stavanger Arbeiderparti.....	15
	Politiressurser.....	15
9.4	Hurum Arbeiderparti	15
	3- parts rettssystem for mindreårige.....	15
9.5	Vestfossen Arbeiderlag	16
	Foreldelsesfrist i overgrepssaker	16
9.6	Buskerud Arbeiderparti.....	17
	Kjønnslemlestelse	17
9.7	Buskerud Arbeiderparti	18
	Tvangsekteskap	18
9.8	Internasjonalt Forum.....	18
	9 forslag til tiltak for ofre for menneskehandel og prostitusjon	18
9.9	Holmlia Arbeiderpartilag	20
	Forebygging av gjengdannelser og gjengkriminalitet	20
9.10	Kampen/Vålerenga Arbeiderpartilag.....	21
	Juryordningens framtid	21
9.11	Oslo Arbeiderparti.....	22

Soning som behandling	22
9.12 Oslo Arbeidersamfunn	22
Strengere straffer for salg av narkotiske stoffer til mindreårige brukere	22
9.13 Sandefjord Arbeiderparti	23
En langsiktig opptrapping av politiet	23
9.14 Sandefjord Arbeiderparti	24
Kriminalitetsforebyggende tiltak	24
9.15 Oslo Arbeiderparti	24
Behov for statistikk om vold mot kvinner	24
10 By og land	25
10.1 Folkets Hus Partilag av DnA	25
Desentralisering av statlige arbeidsplasser	25
10.2 Bygland Arbeiderparti	26
Ny kommunestruktur / kommunesamanslåing	26
10.3 Jevnaker Arbeiderparti	26
Bevilgninger til kommunene bør ha gyldighet for flere år	26
10.4 Vestre Toten Arbeiderparti	27
Den økonomiske krisen rammer industrikommunene særlig hardt	27
10.5 Øystre Slidre Arbeiderparti	28
Distriktene tappes for statlige stillinger!	28
10.6 Vestre Toten Arbeiderparti	28
Kommuneøkonomi – sterkere utjamning vil sikre likeverdig tjenestetilbud	28
10.7 Oppland Arbeiderparti	29
Forpliktende opptrappingsplan for redusert deltid	29
10.8 Øystre Slidre Arbeiderparti	29
Store etterslep på vedlikehold	29
10.9 Hyllestad Arbeiderparti	30
Etterslep på vedlikehold av offentlige bygg	30
10.10 Førde Arbeiderparti	31
Småbypolitikk	31
10.11 Skaun Arbeiderparti	31
Kommuneøkonomi	31
10.12 Holtålen Arbeiderparti	32
Kommuneøkonomi 2009.	32
10.13 Hitra Arbeiderparti	33
Forutsigbare låneordninger for kommunene	33
10.14 Kvæfjord Arbeiderparti	33
Vertskommunetilskuddet og det nye inntektssystemet	33
10.15 Buskerud Arbeiderparti	34
Ta vare på velferdssamfunnet	34
10.16 Nettet Arbeiderparti	35
Jobbpendlernes vilkår	35
10.17 Nettet Arbeiderparti	36
Randsona må ikke underleggjast like strengt vern som verneområdet	36
10.18 Kampen/Vålerenga Arbeiderpartilag	37
Aktiv og helhetlig storbypolitikk	37
10.19 Re Arbeiderparti	37
Kommuneøkonomi	37
10.20 Nordland Arbeiderparti	38
Konsekvenser av vern	38
10.21 Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag	38
Fremtidsrettet storbypolitikk	38
11 Ideologi og demokrati	39
11.1 Arbeiderpartiet i Bergen	39
Personvern	39

11.2	Båtsfjord Arbeiderparti	40
	Valgloven må endres	40
12	Skatt og avgifter	41
12.1	Fredrikstad Arbeiderparti	41
	Særnorske avgifter	41
12.2	Østfold Arbeiderparti	42
	Mer rettferdig kommuneøkonomi	42
12.3	Kragerø Arbeiderparti	42
	Arveavgift	42
12.4	AUF i Østfold	43
	Folkevalgt kontroll over renta	43
12.5	Fredrikstad Arbeiderparti	44
	Kommuneøkonomi – et friere kommunalt skatteøre	44
12.6	Arbeiderpartiet i Bergen	45
	Matmoms	45
12.7	Folkets Hus Partilag av DnA	45
	Fullt skattefradrag for fagforeningskontingenten!	45
12.8	Folkets Hus Partilag av DnA	46
	Omkostningene ved inkasso må ned. Inkassofirmaene og det offentlige må ikke legge mer stein til byrden	46
12.9	Folkets Hus Partilag av DnA	46
	Eiendomsskatten må være rettferdig	46
12.10	Aust-Agder Arbeiderparti - årsmøte	47
	Øk skattene for de rikeste	47
12.11	Holtålen Arbeiderparti	48
	Forskjellsbehandling av festeavgifter på hyttetomter i statsallmenninger og statsgrunn	48
12.12	Hitra Arbeiderparti	48
	Differensiert eiendomsskatt	48
12.13	Sokndal Arbeiderparti	49
	Frdrag på fagforeningskontingenten	49
12.14	Utsira Arbeiderparti	49
	Grenser for utskrivning av eiendomsskatt i sjøområdet	49
12.15	Grue Arbeiderparti	50
	Kommunalt skatteøre	50
12.16	Modum Arbeiderparti	51
	Arveavgift på familiebedrifter	51
12.17	Hurum Arbeiderparti	51
	Avgiftslette til kollektivselskapene	51
12.18	Buskerud Arbeiderparti	52
	Innføring av grønn bilbeskatning og veiprising	52
12.19	Nedre Eiker Arbeiderparti:	53
	Kommunalt skatteøre	53
12.20	Lier Arbeiderparti	53
	Reform for Lov om Eiendomsskatt i Kommuner	53
12.21	Korsvoll Arbeiderpartilag og kvinnegruppe	54
	Avgiftspolitik for miljøvennlige og sikre biler	54
12.22	Holmlia Arbeiderpartilag	55
	Skatteparadis	55
12.23	Veteran Forum	55
	Arbeiderpartiet må arbeide aktivt for en mer rettferdig skattepolitikk	55

8 Inkludering og mangfold

8.1 *Bergen Arbeidersamfund*

Aldersgrense 70 år må oppheves

Forslag:

Dagens arbeidsmiljølov som har 70 år som generell aldersgrense for arbeidstakere må endres. En må også kunne oppnevnes i offentlige tillitsverv etter fylte 70 år, for eksempel som domsmenn.

Begrunnelse:

Dagens 70 åringer er stort sett friske oppegående mennesker. Det er sløsing med menneskelige ressurser å sette tilside en stor gruppe med alder som eneste begrunnelse.

Fylkespartiets innstilling:

Det vil ikkje vera rett å endra den generelle aldersgrensa for arbeidstakarar. Ein kan vurderer å få til auka fleksibilitet i høve til einskildsaker der arbeidstakarar ynskjer å stå lengre i arbeid.

Sentralstyrets merknad:

Spørsmålet er berørt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.2 *Arendal Arbeiderparti*

En solidarisk asylpolitikk!

Forslag:

Asylmottak skal ikke konkurranseutsettes eller privatiseres.

Begrunnelse:

Arendal Arbeiderparti mener at det skal være det offentliges ansvar å sørge for en trygg og verdig bosetting av asylsøkere. Det er ikke akseptabelt at private kommersielle aktører gis mulighet til å tjene penger på å drive asylmottak. Arendal Arbeiderparti er motstandere av konkurranseutsetting innen dette området og krever at regjeringen reverserer denne utviklingen.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Behovet for plasser i asylmottak kan variere sterkt fra ett år til et annet. Et anbudssystem, der en raskt kan opprette eller legg ned mottak, er derfor tilfredsstillende. Det vil også kunne stilles spørsmål om det er mulig å unnta asylmottak fra lov om offentlig anskaffelser og EØS-regleverket da dette ikke kategoriseres som helse- og sosialtjenester.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.3 Selbu Arbeiderparti

Asylpolitikk

Forslag:

Selbu Arbeiderparti oppfordrer til at nye driftsmodeller for asylmottak utredes. Dette må ikke basere seg på konkurranseutsetting.

Begrunnelse:

Selbu Arbeiderparti er sterkt imot den måten asylmottak etableres og drives på i dag. Det ble etablert et mottak i kommunen i 2004, noe som førte til store protester fra naboer og innbyggere for øvrig. Etter omfattende informasjonsrunder og møter, begynte det verste oppstyret å avta. Etter vår mening ble beboerne tatt bra imot med tjenester fra kommunen og også tilbud om jobb i bedrifter både i Selbu og i nabokommuner. Når alt så ut til å roe seg så godt en kan forvente, ble mottaket etter bare et par års drift, nedlagt. Det medfører store utfordringer for små kommuner å bygge opp hjelpeapparat for mange nye innbyggere for så å redusere dette nesten "over natta".

For oss virker det også helt meningsløst at slik drift skal settes ut på anbud. Vi ønsker overhodet ikke å sette ut skole og helse for våre egne på anbud, og da virker det ikke troverdig at annen drift som omfatter tjenester eller omsorg for mennesker, skal konkurranseutsettes. Selv om vi vet at det ikke er bare pris som legges til grunn når noen får starte opp er mottak, blir ikke drifta godt nok fulgt med tilsyn. Det blir helt feil når vi vet at flere starter opp asylmottak på grunn av god fortjeneste. Selbu Arbeiderparti mener derfor at det bør utredes alternativer til dagens driftsmodell med konkurranseutsetting. Det kan for eksempel være en modell med drift basert på et partnerskap mellom UDI og vertskommunene. Kommunene må da få god tid til å forberede seg, og antallet asylsøkere som den enkelte kommune må ta imot, må stå i forhold til størrelsen på kommunen. Vi har forståelse for at antall asylsøkere vil svinge og at behovet for mottak dermed vil variere mye over tid. Dersom det antall små kommuner da skal ta ansvar for, ikke er så stort, er det enklere å tilpasse hjelpeapparatet til "normal" drift uten alt for store ekstrakostnader.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget støttes

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet (fraksjonen og statsråden) har uttalt at en bør vurdere å gå igjennom både driftsmodellen og kvalitetskrav for mottakene. I behandling av dok.8:116 (2007-2008) om vetorett for kommuner ved etablering av mottak varsler Regjeringen at den vil vurdere om det skal etableres enkelte "basis" mottak hvor vertskommuner/operatør og UDI inngår langsiktige intensjonsavtaler slik forslagsstiller foreslår.

Behovet for plasser i asylmottak kan variere sterkt fra ett år til et annet. Et anbudssystem, der en raskt kan opprette eller legg ned mottak, er derfor tilfredsstillende. Det vil også kunne stilles spørsmål om det er mulig å unnta asylmottak fra lov om offentlig anskaffelser og EØS-regleverket da dette ikke kategoriseres som helse- og sosialtjenester.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.4 Oppland Arbeiderparti

40 % kjønnsrepresentasjon inn i valgloven

Forslag:

Valgloven må endres slik at det stilles krav om minst 40% representasjon av begge kjønn ved valg til kommunestyre, fylkesting, sameting og storting.

Begrunnelse:

Ved mange valg ser man at enkelte parti er svært underrepresentert av kvinner, for å øke kvinneandelen i folkevalgte organ, må det stilles lovmessig krav om kjønnskvotering på valglistene.

Et slik krav vil også harmonisere bedre med kommunelovens krav om at organer valgt av kommunestyre/fylkesting skal ha minst 40 % kjønnsrepresentasjon.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget er behandlet i Oppland Arbeiderpartis representantskap og vedtatt oversendt landsmøte.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret vier til Aps vedtekter, som forutsetter 50 % representasjon av begge kjønn på våre valglistene. Sentralstyret mener imidlertid at dette er et ansvar det enkelte parti selv må ta og vil ikke anbefale noen lovfesting.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.5 Sokndal Arbeiderparti

Likestilling av skift og turnus

Forslag:

Arbeiderpartiet må jobbe for å likestille skift- og turnusarbeid.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet må jobbe for å likestille skift- og turnusarbeid.

Fylkespartiets innstilling:

Styret støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Spørsmålet er berørt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.6 Time Arbeiderparti

Likelønn nå!

Forslag:

Arbeiderpartiet vil:

Motvirke verdsettingsdiskrimineringen av kvinnedominerte yrkesgrupper. Dette må starte med oppfølging av Likelønnskommisjonens forslag om et lønnsløft for de kvinnedominerte utdanningsgruppene i offentlig sektor.

At helsesektoren må ta i bruk lønn som virkemiddel for å rekruttere og beholde kompetent arbeidskraft.

Begrunnelse:

At kvinner og menn er i stand til å forsørge seg selv, er en forutsetning for likestilling mellom kjønnene.

Kvinner tjener i snitt 85 prosent av hva menn tjener, selv om like mange kvinner som menn har høyere utdanning og er i lønnet arbeid. Det er ikke utdanningslengden og ansvaret som forklarer disse forskjellene, men det kjønnsdelte arbeidsmarkedet. Lønnsgapet har stått på stedet hvil de siste 20 årene og beviser at lønnsforhandlingene alene ikke evner å gjøre noe med problemet. Særlig rammer lønnsdiskrimineringen store og kvinnedominerte yrkesgrupper med inntil 4-års høgskoleutdanning.

Det er grundig dokumentert at helsesektoren står overfor massive rekrutteringsutfordringer, og lønn vil være et viktig virkemiddel for å rekruttere unge kvinner og menn til denne sektoren.

Fylkespartiets innstilling:

Styret støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret er opptatt av likelønn mellom kvinner og menn. Dette gjelder også i forhold til andre kvinnedominerte yrkesgrupper eller utdanningsgruppe. Sentralstyret mener likelønsspørsmål må løses i trepartsamarbeidet og viser til at spørsmålet er berørt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.7 Buskerud Arbeiderparti

Norsk asylpolitikk

Forslag:

Saksbehandlingen i asylsaker må styrkes slik at det blir så kort botid på asylmottak som mulig. Saker med barn må prioriteres. Retur av de som har fått avslag må effektiviseres.

Begrunnelse:

Buskerud Arbeiderpartiet mener det er av avgjørende viktighet at vi har en asyl og flyktningspolitikk som har tillit i det norske folk. Vi har et ønske om kortere opphold for barn på asylmottak, og dette må løses ved at UDI prioriterer saker der det er barn involvert og setter inn ekstra saksbehandlingsressurser i slike saker.

Buskerud Arbeiderparti mener det er svært viktig å sikre en gjennomgående god og kvalitetssikret språkopplæring for alle som kommer til landet. Å mestre språket er ofte en

grunnforutsetning for å lykkes i et nytt samfunn. Tilbudet om kvalitetssikret språkopplæring må også gjelde for arbeidsinnvandrere.

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret er enig i behovet for en rask saksbehandling og effektiv utsendelse etter avslag. Spørsmålet er berørt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.8 Buskerud Arbeiderparti

Pilot for integrering

Forslag:

Drammen etableres som pilotkommune for et forpliktende partnerskap mellom stat, kommune og fylke med formål om langsiktig og helhetlig inkluderingsarbeid.

Begrunnelse:

Drammen er en kommune med stor innvandreretthet og sosiale utfordringer. Med Drammens utgangspunkt og erfaringer kan vi etablere nasjonale ordninger for integrering. Eksempler på dette kan være at skoler med mer enn 25 % minoritetsspråklige elever skal få økte bevilgninger, og gratis kjernetid i barnehagen for alle barn i områder med høy andel minoritetsspråklige barn.

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Tiltakene som nevnes i forslaget er kjernen i Arbeiderpartiets integreringspolitikk og satsningsområdene i Regjeringens Handlingsplan for Integrering. Sentralstyret vil imidlertid fraråde Landsmøtet å ta stilling til enkeltprosjekter av denne typen der en prioriterer et geografisk område fremfor et annet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

8.9 Holmlia Arbeiderpartilag

Alle elever skal kunne norsk

Forslag:

Arbeiderpartiet vil at kommuner pålegges at alle barn i kommunen skal kunne norsk ved skolestart, ved at behovet for norskopplæring i barnehagen tilpasses og styrkes for minoritetsspråklige barn.

Forskjeller skal motvirkes gjennom å innføre en forsøksordning i Oslo-skolene, slik at det pedagogiske tilbudet de første tre skoletrinnene styrkes vesentlig med tanke på en grundig og trygg skolestart, og at det i dagens skole settes inn ressurser rettet mot minoritetsbarn for å utjevne de dokumenterte forskjellene.

Begrunnelse:

Forskning viser at barn med minoritetsbakgrunn i norsk skole ligger om lag 2 år bak norske elever etter en faglig vurdering. Forskning viser videre at det allerede ved treårsalderen er stor forskjell på barns ordforråd. Denne forskjellen holder seg gjennom barnehage og skole, og derfor er ofte de barna som var svakest språklig også de svakeste ved skolegangens slutt.

Politisk må ambisjonen være at det faglige nivået blant barn med minoritetsbakgrunn løftes opp på samme nivå som andre elever i skolen. Kommunene må sammen med staten ta ansvar for dette, og dette må også reflekteres i statlig arbeid med integrasjon.

PISA-undersøkelsen i 2003 ligger til grunn for en ny OECD-rapport, der 17 OECD-land var med, og undersøkelsen viser at Norge har noen av de største variasjonene i forskjell i prestasjonene mellom elever med innvandrerbakgrunn og elever uten. Dette er en uholdbar situasjon.

I Bydel Søndre Nordstrand viser oversikten i Oslo for skoleåret 2007/2008 at kun to av 11 av skolene i bydelen hadde mindre enn 50 % minoritetsandel. På de to skolene, Hauketo og Klemetsrud var andelene henholdsvis 42 % og 39 %. Flest hadde Mortensrud med 97 % minoritetsandel.

Holmlia Arbeiderpartilag frykter at foreldre flest vil velge bosted der barna deres har et godt faglig utbytte på skolen. Derfor må det settes inn tiltak før skolestart, slik at alle barn lærer seg norsk, og at dette blir en kommunal oppgave som sees i sammenheng med lovrettet plass til barnehage, og en avvikling av kontantstøtten.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter intensjonen i forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Kommunen har et overordnet ansvar for å drive forebyggende virksomhet og tilby nødvendige tjenester for barn og familier. Tilbud om tidlig og god språkstimulering er et forebyggende og støttende tiltak som først og fremst er viktig for det enkelte barn. Å gi alle barn en god start kan bidra til sosial utjevning. Barn som går i barnehage, er i utgangspunktet sikret et språkstimuleringsstilbud ved at de ansatte i barnehagene gjennom føringer i lov og rammeplan er forpliktet til å bidra til å gi alle barn god språkstimulering og tidlig hjelp dersom språket av en eller annen grunn er forsinket. En rekke kommuner har også språkstimuleringsstilbud til barn som ikke går i barnehage. Slike tilbud kan være språkgrupper i barnehager, familiehus, pedagogiske sentre, oppvekstsentre eller bibliotek, ambulerende pedagoger eller åpen barnehage.

I en nylig avsluttet undersøkelse fra Rambøll Management AS på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet svarer 18 prosent av kommunene at de har språkstimuleringsstilbud til barn som ikke går i barnehage. Kommuner med mange minoritetsspråklige barn har i høyere grad slike tilbud, for eksempel svarer 40 prosent av bydelene i Oslo og kommunene i Østfold at de har tilbud til barn som ikke går i barnehage.

Tilrettelegging av tilbud bør ta utgangspunkt i analyser av behovene i kommunen. Ulike tjenester og faginstanser bør trekkes med når kommunen skal utforme tilbud til barn som ikke går i barnehage. De fleste kommunene som har egne språkstimuleringsstilbud for barn som ikke går i barnehage, har som formål at tiltaket skal føre til rekruttering til ordinære barnehager. Det er særlig store kommuner med høy andel minoritetsspråklige barn som på eget initiativ eller som del av nasjonale forsøk har etablert egne språkstimuleringsstilbud for

barn uten barnehageplass. Oslo, Stavanger, Trondheim, Drammen, Kristiansand og Fredrikstad er eksempler på slike kommuner.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for program.

8.10 Ski Arbeiderparti

Boligpolitikk

Forslag::

Ski Arbeiderparti foreslår at Det Norske Arbeiderpart utreder hvordan sosial boligbygging innenfor deler av boligmassen kan organiseres og gjennomføres.

Begrunnelse:

Det har i lengre tid, og nå blir det enda verre, for førstegangsetablerer og vanskeligstilte å få egen bolig, enten for å eie eller leie. Den totalt markedsstyrte boligpolitikken gir så mange uheldige utslag i vårt samfunn at Arbeiderpartiet må gå i front for å gjenskape deler av boligmarkedet som såkalt sosial boligbygging. Ski Arbeiderparti foreslår derfor at partiet utreder hvordan bygging av en slik styrt del av vår boligmasse skal organiseres og gjennomføres. Finansieringsordningen vil være en viktig del av at slikt opplegg og derfor må Husbankens regelverk legges bedre til rette for å tjene dette formålet. Vi vet at gruppen unge – mellom 20 og 30 år – de neste 10 årene vil stige med 100 000 personer. Det sentrale Østlandet vil motta en stor av disse, men med bygging og drift av slike boliger vil man også kunne bremse utflyttingen fra de mindre sentrale delene av landet. Videre regner vi med at de store ungdomskullene vil få sterk konkurranse av arbeidsinnvandrere, spesielt på leiemarkedet. Vi må legge til rette for begge gruppene. En aktiv boligpolitikk på dette området må være en prioritert oppgave for Arbeiderpartiet.

Fylkespartiets innstilling:

Støttes.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret dele ønsket om en sosial profil på boligbyggingen, og viser til at forslaget er berørt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet

8.11 Holmlia Arbeiderpartilag

Gratis kjernetid fra 3 år

Forslag:

I områder med høy innvanderandel bør det være gratis kjernetid for alle over 3 år med fem dager i uka.

Begrunnelse:

Sikre barn med innvandrerbakgrunn gode språklige ferdigheter før skolestart.

Fylkespartiets innstilling:

Støttes

Sentralstyrets merknad:

Det er innført gratis kjernetid i enkelte kommuner i områder med stor innvandrerbefolkning. Spørsmålet er berørt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Sentralstyret støtter forslaget

8.12 Oslo Arbeiderparti**Mennesker i ingenmannsland****Forslag:**

Arbeiderpartiet vil at ureturnerbare asylsøkeres levevilkår må bli bedre. Det må arbeides for å finne løsninger med midlertidige arbeidstillatelser til ureturnerbare asylsøkere så fremt de samarbeider med norske myndigheter.

Begrunnelse:

Det bor mange ureturnerbare asylsøkere i Norge, og spesielt i Oslo. Det er et problem at disse bare kan tjene penger på kriminelle måter. Samfunnet er ikke tjent med å lukke øynene og løsninger må på plass for denne gruppen. Det vil være et bidrag til å bekjempe kriminalitet og utbytting i samfunnet. Vi er heller ikke tjent med at mennesker lever på utsiden av samfunnet, uten rettigheter og plikter.

Statusen som ureturnerbar kan oppnås gjennom å kaste identitetspapirer og motsette seg samarbeid. Det er et dilemma, men vi må erkjenne at det finnes mennesker som ikke kan returneres. Levekårene for de ulovlige menneskene er uholdbare og mange lever i situasjoner som minner om slavearbeid.

Sentralstyrets merknad:

Forslaget anses å være ivare tatt i dagens regelverk. Utlendingloven gir adgang til å gi midlertidig arbeidstillatelser til såkalte uterturnerbare dersom de samarbeider med norske myndigheter.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises

8.13 Sandefjord Arbeiderparti**Integrering****Forslag:**

Innvandrere er ofte en utsatt gruppe på arbeidsmarkedet, med blant annet lavere andel sysselsatte og med høyere ledighet enn i samfunnet ellers. Det er viktig at NAV-reformen gir utsatte grupper bedre muligheter til å komme i ordinært arbeid. Det må tilrettelegges for at arbeidstakere og arbeidssøkere med manglende norskkunnskaper får tilbud om norskopplæring. Dette vil bidra til økt integrering og en enklere vei inn i arbeidslivet.

Begrunnelse:

Vi vet at språk hinderet ofte gjør det vanskelig for innvandrere å søke jobb eller å få jobb. Derfor er det viktig at man gir alle et tilbud om norskopplæring slik at de kommer over dette hinderet. På denne måten får vi kanskje flere inn i arbeidslivet. Dermed har vi også kommet et steg lengre i integreringen av den enkelte. Merk og skriv/lim inn

Fylkespartiets innstilling:

Intensjonene i forslaget støttes.

Sentralstyrets merknad:

Intensjonen i forslaget anses for å være ivare tatt gjennom Nav- reformen hvor det legges til grunn at dersom manglende norskkunnskaper vanskeliggjør tilknytning til arbeidsmarkedet, skal slik opplæring tilbys.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.14 Sandefjord Arbeiderparti

Bosetting av flyktninger

Forslag:

Kommunene pålegges ansvar for å bosette overføringsflyktninger og utlendinger som har fått oppholdstillatelse etter søknad om asyl (jfr. utlendingslovens §§ 38, 43, 44, og 47)
Fordelingen skal skje etter gitte kriterier (fortrinnsvis antall innbyggere i en kommune)
Rette myndigheter skal treffe vedtak om hvilken kommune personen skal bosettes i. Merk og skriv/lim inn

Begrunnelse:

Det er en uttalt målsetting fra myndighetenes side om å sikre en rask og god bosetting. I dag bruker utlendingsmyndighetene mye tid på å bosette disse personer, hvilket forlenger tiden på mottak unødig.

Å vente lenge på et mottak er en stor belastning for de personer det gjelder.

Utlendingsmyndighetene og kommuner har begge et ansvar for at tidligere asylsøkere og overføringsflyktninger bosettes og integreres så fort og så godt som mulig.

Fylkespartiets innstilling:

Vestfold AP er klar over utfordringene med bosetting av flyktninger i kommunene. Vi er opptatt av det kommunale selvstyre og er skeptiske til tvang i denne sammenhengen. Samtidig må det gjøres en innsats på dette området, og vi ber regjeringen se nærmere på løsninger slik at vi kan løse dette uten tvang.

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet har alltid lagt til grunn at bosetting av flyktninger må være basert på et ønske fra kommunene selv og ikke gjennom tvang. Skal vi få til en god og rask integrering må bosettingskommunene være motivert til å ta imot flyktninger.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

8.15 Sande Arbeiderparti

Integrering

Forslag:

Arbeidspraksis skal inngå som en ny obligatorisk del av introduksjonskurset.

Begrunnelse:

Dette vil bidra til økt norskkunnskap, økt samfunnskunnskap og ikke minst til økt inkludering. Innvandrerne vil på denne måten bli kjent med norsk arbeidsliv og de vil bli en del av et norsk miljø. Dette er grunnleggende for at de skal kunne bli inkludert. I tillegg tror vi at dette kan være med på å "ufarliggjøre" ikke-etnisk norske arbeidssøkere på sikt.

Fylkespartiets innstilling:

Det må være et mål å få flest mulig i arbeid og del av det norske arbeidsliv. Det å få arbeidspraksis på denne måte, vil være et viktig bidrag. Vestfold Ap støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til yrkeslivet et obligatorisk element i introduksjonsordningen i dag. I de aller fleste tilfeller vil dette innebære arbeidspraksis, arbeidsmarkedstiltak gjennom NAV, lønnstilskudd m.m.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet

8.16 Sande Arbeiderparti

Godkjenning av utdanning

Forslag:

Konvertering av utdanning fra andre land bør økes f.eks. gjennom intensivkurs med vekt på å tilrettelegge utdanningen for norske forhold, med en avsluttende eksamensordning samkjørt med tilsvarende norsk utdanningsinstitusjon.

Begrunnelse:

Vi synes det er for ille at mennesker med utdanning fra hjemlandet i mange tilfeller ikke kan få utnyttet sin kompetanse her i landet.

Fylkespartiets innstilling:

I dag er det lagt til retter for at utdanning fra annet land kan konverters lett i land Norge har slike avtaler med. Fra land utenfor dette samarbeidet, er det vanskeligere . Utfordringen er ofte mangel på dokumentasjon og ulik utdanningsløp. Vestfold Ap er enig i at det er viktig å utnytte all kompetanse som er ubenyttet, men mener at det må være nøye med at utdanningen er reelt tilsvarende vår. Intensjonen i forslaget støttes.

Sentralstyrets merknad:

Forslaget bør behandles i forbindelse med stortingmeldingen om internajonalisering som regjeringen har varslet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes sentralstyret.

9 Kriminalitet

9.1 *Trondheim Arbeiderparti*

Vold i nære relasjoner

Forslag:

Tilbudet til personer som utøver, utsettes for eller blir vitne til vold i nære relasjoner må styrkes. Det er viktig med god koordinering av behandlings og oppfølgingstilbud til utøvere og ofre. Personer som blir utsatt for vold må oppleve at de får nok støtte og oppfølging hos de etater de kommer i kontakt med.

Begrunnelse:

Tall fra Justisdepartementets voldsmålinger viser at politiet og hjelpeapparatet i løpet av en uke mottar over 1000 henvendelser fra kvinner som blir utsatt for vold i nære relasjoner. I samme tidsperiode blir rundt 2000 barn vitne til og/eller utsatt for trusler og vold fra personer de står i et nært forhold til. Til tross for et stort antall henvendelser viser tall fra første del av 2007 at politiet mottok 490 anmeldelser i saker som omfatter det som i straffeloven § 219 omtales som mishandling i familieforhold. Ubalansen mellom henvendelser til politi og helseapparat og antall anmeldelser kan tyde på at det er mange saker med vold i nære relasjoner som ikke havner i det norske rettssystemet.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget støttes

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet har i regjering lagt fram en egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Planen gjennomføres i perioden 2008-2011 og flere av tiltakene er allerede igangsatt. Bl.a. er det etablert Barnehus i alle helseregioner, etablert gratis støttetelefon for kriminalitetsofre og ordningene for bistandsadvokat og voldsoffererstatning er utvidet. I tillegg vil hjelpe- og behandlingstilbudet for voldsutøvere bli gjort landsdekkende i løpet av 2009. Det er imidlertid nødvendig å fortsatt holde et høyt trykk på arbeidet mot vold i nære relasjoner, og spørsmålet er omtalt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for program

9.2 *Stavanger Arbeiderparti*

Forebyggende arbeid mot voldtekt

Forslag:

Arbeiderpartiet vil innen utgangen av 2009 sette ned et arbeidsutvalg som skal arbeide med tiltak mot voldtekt. Arbeidsutvalget må se på mulige kampanjer i holdningsskapende arbeid for forebygging av voldtekter. Dette kan være bl.a. kampanjer inne skole, kino og informasjon via TV.

Fylkespartiets innstilling:

Styret støtter intensjonen i forslaget.

Sentralstyrets merknad:

En hovedutfordring knyttet til voldtekt er de store mørketallene. Det er derfor nødvendig å bidra til at flere av dem som blir utsatt for voldtekt anmelder det, og at de som gjør det får god bistand fra politi og hjelpeapparat. Dette vil sannsynligvis ha en viktig forebyggende effekt. Holdningsskapende arbeid er også viktig. Det må vurderes nærmere hva slags type arbeid som er mest hensiktsmessig i denne forbindelsen.

Sentralstyret er imidlertid av den oppfatning at kampanjetilbud for forebyggende tiltak mot voldtekt ikke er noe som kan vedtas i Arbeiderpartiet egen regi, og ser det som lite naturlig for partiet å sette ned et slikt utvalg som forslagsstiller ber om.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

9.3 *Stavanger Arbeiderparti*

Politiressurser

Forslag:

Bedre fordeling av politiressursene

Begrunnelse:

Ressursene til politiet skal fordeles i samsvar med Fürst og Høverstads rapport fra 2002.

Fylkespartiets innstilling:

Styret støtter innstillingen

Sentralstyrets merknad:

Det er Politidirektoratet som fordeler budsjettet til politidistriktene på bakgrunn av det årlige budsjettet som vedtas av Stortinget. Da kriteriemodellen (Fürst/Høverstad) ble utviklet, viste det seg at det var forskjeller på tildelte ressurser mellom politidistriktene. Man har så langt ikke ønsket å omfordele ressurser fra de distriktene som har mer ressurser enn modellen tilsier, men Politidirektoratet har brukt økte bevilgninger til politiet til å foreta en utjevning til de distriktene som har hatt lavest ressurstilgang. Noen av forskjellene i 2003/2004 er således jevnet ut, og Politidirektoratet har opplyst at de vil søke å ytterligere utjevne disse forskjellene i årene som kommer.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.4 *Hurum Arbeiderparti*

3- parts rettssystem for mindreårige

Forslag:

DNA skal arbeide for å innføre en prøveordning (5 år) fastordning med 3 parts rettssystem der offeret ennå ikke er myndig.

Begrunnelse:

Det er i for mange saker der det viser at barns rettsikkerhet ikke blir tilstrekkelig ivaretatt. Dette gjør seg særlig gjeldende der den tiltalte er en eller begge foresatte og derfor ikke har noen interesse i at rettsikkerheten blir ivaretatt.

Disse sakene er ofte tidskrevende og kompliserte noe som fort kan føre til at de blir henlagt. Grunnen til dette er blant mye annet være at de som fører saken på vegne av staten ikke alltid har en god dag på jobben og på direkte spørsmål har de også erkjent at alle er ikke like flinke.

Vi som ansvarlig voksne må derfor sørge for samfunnets svakeste slik at disse kan få en økt rettsikkerhet og den tryggheten de har krav på.

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter intensjonen i forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Det er et viktig prinsipielt utgangspunkt at en straffesak føres mellom staten (påtalemyndigheten) på den ene siden og den tiltalte på den andre. Fornærmede og etterlatte er imidlertid nylig gitt styrkede rettigheter i strafferettspleien. De har nå større krav på å bli hørt og krav på mer informasjon. I tillegg har bistandsadvokatordningen blitt kraftig utvidet bl.a. til å gjelde alle saker om seksuelle handlinger mot barn under 16 år og i saker om vold i nære relasjoner.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.5 Vestfossen Arbeiderlag

Foreldelsesfrist i overgrepssaker

Forslag:

Fjern foreldelsesfristen i overgrepssaker.

Begrunnelse:

Saken om "Lommemannen" aktualiserer spørsmål om foreldelsesfristen i forbindelse med seksuelle overgrep. Det er mange som ikke får lagt saken sin fram for rettsvesenet fordi det har gått for mange år.

De er jo barn når overgrepene skjer. Er det rettferdig at overgriper slipper straff mens de som er ofre bærer dette med seg resten av livet?

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter intensjonen i forslaget

Sentralstyrets merknad:

Foreldelsesfristene er fra 2 til 25 år avhengig av lengste straffen i det enkelte straffebudet. Bakgrunnen for foreldelsesfrister er at styrken av straffens individual- og allmennpreventive effekt, samt verdien av vitneprov og andre bevis, avtar med tiden. I bl.a. saker om seksuell omgang med barn under 16 år begynner imidlertid fristen å løpe først fra fornærmede er fylt 18 år.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kjønnslemlestelse

Forslag:

Det må gjeninnføres rutinemessige undersøkelser også for jenter, for å forebygge og avdekke kjønnslemlestelse. Det må innføres meldeplikt til politiet når kjønnslemlestelse avdekkes, ved mistanke om at barn skal bli eller har blitt lemlestet.

Begrunnelse:

Kjønnslemlestelse dreier seg om generell kontroll over fruktbarhet og seksualitet som har dype kulturelle røtter. Med de siste 30 årenes innvandring er kjønnslemlestelse eksportert til Vesten. Stadig vokser antallet norske jenter som er i risikozonen for å bli kjønnslemlestet, mens forskningen på området er fraværende. Allerede i 2002 anslo Kommunaldepartementet at 1000 norske jenter er i faresonen for å bli lemlestet.

Kjønnslemlestelse kan føre til store skader både fysisk og psykisk for de kvinnene som blir utsatt for et slikt overgrep. For de kvinnene som har gjennomgått kjønnslemlestelse, kan opplevelsen også forårsake følelser som utilstrekkelighet, angst og depresjon.

Kvinnens rettigheter, muligheter og likeverd er grunnleggende og gjelder fullt ut for alle kvinner som lever i Norge, uansett bakgrunn. Når kvinner blir bevisst at kjønnslemlestelse er et overgrep, vil de stille spørsmål ved overgrep og tilsidesettelse også på andre av livets områder.

Det viktigste likestillingsarbeidet de neste årene er å kjempe for samme friheter for våre innvandrerkvinner, sosialt, politisk, seksuelt, religiøst og kulturelt, som de fleste norske kvinner har i dag, og tar som en selvfølge. Vi må bekjempe de kvinnefiendtlige holdningene som finnes i mange miljøer.

Kulturelle idealer som fremtvinger lydighet og dydighet hos jenter er ikke våre idealer!

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet har i regjering lagt fram en handlingsplan mot kjønnslemlestelse som skal gjelde i perioden 2008-2011. Planen inneholder 41 tiltak knyttet bl.a. til effektiv håndheving av lovverk, økt kompetanse, forebygging og holdningsskapende arbeid. For ansatte som arbeider med barn er det straffbart å ikke anmelde eller på annet vis søke å avverge kjønnslemlestelse.

Arbeiderpartiet har i regjering vurdert innføring av tvungne underlivsundersøkelser av jenter, men konkludert med at det ikke bør innføres. Underlivsundersøkelse og samtale skal imidlertid tilbys jenter i risikogrupper, og helsepersonell må vurdere om meldeplikten til barnevernet inntreffer dersom dette nektes.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.7 Buskerud Arbeiderparti

Tvangsekteskap

Forslag:

I løpet av 2009 skal staten sette i gang et aktivt arbeid for å styrke kompetansen om tvangsekteskap på kommunalt nivå og i politiet.

Begrunnelse:

Tvangsekteskap bryter med ekteskapsloven § 1a, straffeloven § 222 andre ledd, Internasjonal konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 23, FNs kvinnekonvensjon artikkel 16 og FNs kvinnekonvensjon artikkel 12. Holdningen om at dette er problemer som kun finnes i andre kulturer og som de får de ordne opp i selv er dermed klart feil - Tvangsekteskap fører også i Norge til så mange tragiske skjebner at samfunnet må engasjere seg sterkt.

Det viser seg at selv godt integrerte familier ikke legger bort den tradisjonelle måten å tenke på fra det samfunnet de kommer fra. Innen dette området er tradisjoner og tankegang fra det patriarkalske samfunn viktigere enn integrering i det nye samfunnet de er kommet til. Norge har i mange år hatt en som mål å bosette flyktninger spredt i hele Norge. En vellykket strategi som har medført at det er bosatt flyktninger i ca. 200 norske kommuner. Rundt i kommunene er det derimot lite kompetanse om tvangsekteskap. Dette må endres. Barne- og Likestillingsdepartementet har lagt frem «handlingsplan mot tvangsekteskap 2008 - 2011» som er meget bra. Det er etablert et kompetanseteam på statlig nivå i Integrerings og mangfoldsdirektoratet (IMDI), men det er ute i den kommunale tjenesten man møter skjebnene og det er her det må settes i gang et aktivt arbeid for å styrke kompetansen om tvangsekteskap.

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Regjeringen har satt av 70 mill kr i innværende års budsjett for å bekjempe tvangsekteskap. Her er det alt fra med tiltak rettet mot skoler og kommuner, til informasjonskampanjer.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.8 Internasjonalt Forum

9 forslag til tiltak for ofre for menneskehandel og prostitusjon

Forslag:

1. Det må utarbeides individuelle, målrettede og skreddersydde opplærings-, utdannings- og kvalifiseringstilbud for prostituerte.
2. Mange norske prostituerte er rusmisbrukere. Det er helt nødvendig med oppgradering av rusomsorg generelt og rusmottak i Oslo på gateplan for å en helhetlig tiltakskilde for å redusere prostitusjon som følge av rus.

3. Refleksjonsperioden for ofre for menneskehandel må utvides i tråd med menneskehandelsplanen. Jenter som innvilges asyl må også automatisk få arbeidstillatelse og komme inn under de vedtatte tiltakene.
4. Helse og sosiale rettigheter til ofre for menneskehandel som får innvilget refleksjonsperiode må utvides (mange kommuner nekter å gi kvinnene økonomisk bistand).
5. Det må utvikles flere trygge bosteder med tilpasset oppfølging for ofre for menneskehandel.
6. Det må settes av midler til informasjonskampanjer som retter seg mot menn som kjøper sex.
7. En del av de vedtatte internasjonale tiltakene er under arbeid. Et viktig tiltak er arbeid for å redusere rekruttering i opprinnelsesland. Dette bør drøftes som en del av både utenriks- og bistandspolitikken.
8. Mulighet for trygg retur og reetablering i hjemlandet må sikres.
9. Norge må øke støtten til organisasjoner som ILO, OSSE og FN-organer øremerket til arbeidet med menneskehandel.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet vil aktivt følge opp vedtakene fra Landsmøtet 2007 som vedtok lovforbud mot kjøp av seksuelle tjenester. Det er nødvendig med en rekke tiltak for å redusere menneskehandelen og gi prostituerte opplæring for få arbeid.

Loven er et gjennombrudd i kampen mot prostitusjon og et stoppskilt mot uønsket adferd fra menn. Det er den formelle stadfesting av at mennesker ikke er til salgs. Det er sammenheng mellom økt bruk av prostituerte, syn på kvinnelig seksualitet og andre typer vold mot kvinner. Marked skaper behov for prostitusjon. Loven skal være normgivende og tørke opp markedet, samt hindre nyrekruttering.

Forbud mot sexkjøp må være ett kriterium i U D s kommende Stortingsmelding om etiske kjøperegler for norske bedrifters etablering i utlandet

For å bistå dem som har havnet i prostitusjon eller er ofre for menneskehandel, er avgjørende at Arbeiderpartiet følger opp vedtakene fra forrige landsmøte, herunder også vedtak om revisjon av utlendingsloven og å sørge for beskyttelse kvinnene mot bakmenn.

Fylkespartiets innstilling:

Støttes.

Sentralstyrets merknad:

Forbud mot kjøp av seksuelle tjenester trådte i kraft 1. januar 2009. Både landsmøtevedtaket fra 2007 og handlingsplanen mot menneskehandel som gjelder fra 2006 til 2009 inneholder en rekke tiltak for å motvirke menneskehandel og prostitusjon. Flere av tiltakene er igangsatt. Bl.a. er refleksjonsperioden utvidet, informasjonskampanjer rettet mot potensielle sexkjøpere gjennomført og forsterket innsats ifht. bosteds- og rusproblematikk igangsatt. Likevel er det lite tvil om at en enda sterkere satsing på feltet, med bl.a. tiltak knyttet til rus, bosted, kvalifisering og politi, er nødvendig for å få færre inn i, og flere ut av, menneskehandel og prostitusjon.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

9.9 Holmlia Arbeiderpartilag**Forebygging av gjengdannelser og gjengkriminalitet****Forslag:**

Arbeiderpartiet vil at det i statlig regi rettes klarerer fokus på de sektorovergripende utfordringene problematikken krever, og at det opprettes en støtteordning med det formål å hindre gjengdannelser og forebygge gjengkriminalitet i Oslos bydeler og andre større bysamfunn.

Begrunnelse:

I Oslo, i flere bydeler i Oslo og andre byer i Norge, opplever en gryende tendens til gjengdannelser blant relativt unge ungdommer. Det har vært episoder hvor "oppgjør" har funnet sted på skolene, i bydelene og i sentrumsområdene, hvor av flere med bruk av skarpe våpen. Det er en svært bekymringsfull utvikling hvor det ikke holder å "følge med argusøyne". Denne utviklingen må møtes med konkrete og håndfaste tiltak. All erfaringen viser og fagekspertisen påpeker den avgjørende betydningen av å reagere raskt når det utvikles slike miljøer.

Mange byer og kommuner samt bydeler i Oslo har nok med å dekke lovpålagte offentlige oppgaver og dermed ikke har mulighet eller økonomi til å satse på forebyggende tiltak i nødvendig omfang og til riktig tid. På toppen av dette sliter (Oslo-)politiet med å prioritere innsatsen rettet mot disse miljøene.

For å hindre denne utviklingen på Holmlia og i bydel Søndre Nordstrand og dermed unngå mye større problemer i fremtiden, ber Holmlia Arbeiderpartilag landsmøtet i Arbeiderpartiet å slutte seg til å opprette en støtteordning i statlig regi som bør kunne benyttes for lokale tiltak initiert av politiet, kommuner og bydeler, foresatte og frivillige organisasjoner hver for seg eller i fellesskap. Tildelingen bør skje etter politisk og administrativ anbefaling.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter intensjonen i forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Oslo politidistrikt har siden 2006 ledet et gjengprosjekt i Oslo-området med mål å forebygge, bekjempe og hindre nyrekruttering til gjengkriminalitet. Gjengprosjektet har vært involvert i om lag 200 saker og er nå i ferd med å bli evaluert. Ellers har økte overføringer til kommunene og etablering av Politiråd i en rekke kommuner gitt mulighet for sterkere og bedre koordinert forebyggende arbeid mot kriminalitet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.10 Kampen/Vålerenga Arbeiderpartilag

Juryordningens framtid

Forslag:

Arbeiderpartiet mener dagens juryordning byr på grunnleggende og betenkelige mangler knyttet til åpenhet, etterprøvbarhet og rettssikkerhet. Dagens juryordning bør derfor avvikles i sin nåværende form.

Lekfolk må fortsatt være sterkt representert ved avgjørelsen av skyldspørsmålet i alvorlige straffesaker. Mindre alvorlige saker for lagmannsretten avgjøres av en meddomsrett bestående av tre fagdommere og fire lekfolk. De alvorligste sakene bør også avgjøres av en meddomsrett. Her bør imidlertid representasjonen fra lekfolk være enda sterkere, for eksempel ved at meddomsretten settes med tre fagdommere og seks lekfolk.

Begrunnelse:

Å idømme fengselsstraff er den sterkeste formen for tvangsmakt staten utøver overfor en borger. Vi må derfor stadig vurdere om rettsvesenet fungerer optimalt i forhold til å treffe de riktige beslutningene i straffesaker. Gale beslutninger kan få enorme konsekvenser. Både tiltalte og fornærmede har krav på å få ivaretatt sin rettssikkerhet.

Juryordningen ble innført i Norge i 1887, og har historisk spilt en viktig rolle i forhold til å sikre lekfolks deltakelse i rettsapparatet. Juryordningen har gradvis blitt brukt på færre og færre typer saker, og brukes i dag kun i lagmannsretten i saker som kan medføre fengsel i seks år eller mer. Juryen er sammensatt av ti lekfolk og tar kun stilling til skyldspørsmålet. Juryen begrunner ikke sine avgjørelser, men avgjør skyldspørsmålet ved å svare "nei" eller "ja, med flere enn seks stemmer".

Arbeiderpartiet vil verne om prinsippet om at man skal dømmes av likemenn. Lekfolk skal og må fortsatt ha en sentral plass i norsk rettsvesen. Spørsmålet knyttet til juryordningens framtid er derfor ikke om lekfolk skal delta ved avgjørelsen av straffesaker, men på hvilken måte de skal delta. Etter en reform i Danmark nylig, er Norge nå det eneste nordiske landet som fortsatt opererer med den tradisjonelle juryordningen.

Den største svakheten med dagens juryordning ligger i mangelen på begrunnelse. Det innebærer at de aller mest alvorlige sakene avgjøres uten den garantien for saklighet og etterprøvbarhet som en begrunnelse vil gi. I andre saker både for lagmannsretten og tingretten gis det en begrunnelse for avgjørelsen i skyldspørsmålet. Her pådømmes saken av fagdommer(e) og lekfolk i fellesskap. For de mest alvorlige sakene kan en tiltalt altså oppleve å bli frifunnet med begrunnelse av tingretten, men dømt av juryen i lagmannsretten uten begrunnelse. Dette er verken tilfredsstillende for tiltalte eller fornærmede.

Det å måtte skrive en begrunnelse vil også kunne bidra til å sikre en grundigere drøftelse av skyldspørsmålet. Usakligheter og logiske brister vil lettere kunne lukes ut når vurderingene bak avgjørelsen skal formuleres skriftlig, og senere skal kunne etterprøves.

En gjennomgang av voldtektsdommer i perioden 2003-2005 viser at av 47 anker fra voldtektsdømte i tingretten, frifant juryen i lagmannsretten tiltalte i over halvparten av sakene. Ingen av påtalemyndighetens anker over frifinnelse i samme periode ble tatt til følge av juryen i lagmannsretten. Undersøkelser antyder at fordømmer kan ha preget enkelte juryavgjørelser, gjennom utsagn som: "hun virka lett på tråden", "han var en så pen og sympatisk mann", "pene piker gjør ikke sånt" etc.

Fylkespartiets innstilling:

Oslo Arbeiderparti har ikke vedtatt politikk på området.

Sentralstyrets merknad:

Dagens juryordning har eksistert i over 100 år. Ordningen har vært omdiskutert og i Arbeiderpartiet har det blitt startet en debatt rundt juryordningens fremtid, særlig knyttet til innvendingen om at juryens manglende begrunnelse er problematisk i forhold til rettssikkerheten både for tiltalte og fornærmede.

Spørsmålet er omtalt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.11 Oslo Arbeiderparti**Soning som behandling****Forslag:**

Det bør bygges opp en sterkere satsing på domstolprogram for rusbehandling og paragraf 12-soning, som innebærer at de som har mye uoppgjort med politiet kan dømmes til behandling i institusjon istedenfor fengselsopphold. Vi trenger et felles prosjekt mellom helsemyndighetene og politiet for å finansiere og skaffe nok egnede behandlingsplasser til å iverksette dette.

Begrunnelse:

For å finansiere sitt illegale og kostbare misbruk er mange av de rusavhengige dessverre involvert i mye vinningskriminalitet. Ofte vil politiet ha oversikt over dette, uten at det er hensiktsmessig å dømme dem hver gang de begår en ulovlighet.

Sentralstyrets merknad:

Kriminalomsorgsmeldingen som ble lagt fram høsten 2008 har som mål at betydelig flere skal gjennomføre §12-soning (straffgjennomføring i institusjon). Dette er også omtalt i Regjeringens opptrappingsplan for rusfeltet. Det store presset på institusjonsplassene er imidlertid per i dag en utfordring, særlig i forhold til å kunne overføre innsatte som soner kortere dommer.

I Kriminalomsorgsmeldingen varsler Regjeringen at de vil vurdere å utvide ordningen med narkotikaprogram med domstolskontroll til å dekke resten av landet (i dag er det prøveprosjekter i Oslo og Bergen).

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.12 Oslo Arbeidersamfunn**Strengere straffer for salg av narkotiske stoffer til mindreårige brukere****Forslag:**

Oslo arbeidernesammfunn mener det er nødvendig å innføre strengere straffer for salg til mindreårige enn til etablerte brukere

Begrunnelse:

I 2007 døde 29 personer mellom 15 og 20 år av overdose i Norge. Miljøet er ikke bare størst, men også lettest tilgjengelig i Oslo. Det er også her de fleste unge debuterer med tunge narkotiske stoffer.

Det er viktig å redusere antall unge brukere.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter intensjonen i forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Allerede etter gjeldende rett kan det i straffskjerpene retning legges vekt på at lovbrøtteren har utnyttet eller forledet unge personer. Dette følger i dag av straffutmålingspraksis, men vil, i den nye straffeloven som er under utarbeidelse, komme klart til uttrykk i en egen paragraf.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.13 Sandefjord Arbeiderparti

En langsiktig opptrapping av politiet

Forslag:

Vi må ha en plan for styrking av politiet slik at vi minst ligger på samme nivå for politidekning pr innbygger som våre naboland.

Begrunnelse:

Befolkningen i Norge har økt fra 2002 og frem til 2007 i overkant av 3% - uten at antallet politiutdannede har økt tilsvarende. Fra 2008 og frem til 2020 forventes befolkningen i Norge å øke med rundt 13,5% fra 4,7 millioner til i underkant av 5,4 millioner. For å kompensere for økt befolkning må inntaket til politihøgskolen økes til 560 studenter pr år – og holdes på dette nivået frem til 2020. En slik økning vil også gi en noe bedre politidekning pr 1000 innbygger – fra 1,8 politiutdannet til 2,0 – Norge vil da ligge på samme nivå som våre nordiske naboer. Merk og skriv/lim inn

Fylkespartiets innstilling:

Intensjonene i forslaget støttes

Sentralstyrets merknad:

Det er behov for å fortsette styrkingen av politiet. Politidirektoratet har i utredningen "Politiet mot 2020" pekt på utfordringer når det gjelder framtidig bemanningsbehov. Her anbefaler de at politidekningen øker fra 1,8 til 2,0 politiutdannet personell per 1000 innbyggere. Utvalget foreslo flere tiltak for å nå dette målet, hvorav det viktigste enkelttiltaket var å øke opptaket på Politihøgskolen. Dette punktet er fulgt opp med økningen i opptaket fra 432 studenter i 2008 til 552 studenter i 2009. Det er viktig at politiet i fremtiden får ressurser bl.a. til å kunne ansette de nyutdannede. Det er videre nødvendig med tiltak for å beholde seniorer lenger i jobb og å ansette flere sivile for å frigjøre politikraft. Justisdepartementet gjennomgår nå driftssituasjonen til politiet sammen med Politidirektoratet, med sikte på å oppnå mer politikraft. Politiorganisasjonene er involvert i dette arbeidet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.14 Sandefjord Arbeiderparti**Kriminalitetsforebyggende tiltak****Forslag:**

Det er viktig at man angriper de bakenforliggende årsakene til at kriminalitet skjer. Disse årsakene finner man ute i lokalsamfunnene. De marginaliserte sjiktene i samfunnet er overrepresentert på kriminalstatistikken, risikofaktorer er blant annet svak tilknytning til arbeidsmarkedet, dårlig fysisk og psykisk helse, lav inntekt, svake skolerresultater, språkvansker og dårlig integrering. Vi ønsker en samlet innsats for å redusere de stadig økende forskjeller mellom de velfungerende og de som faller utenfor i samfunnet. Bedre levekår for de svakest stilte er ikke bare kjerneverdier i et velfungerende sosialdemokrati, men også god forebyggende kriminalpolitikk. Barnevern og psykiatri må styrkes slik at man kan sette inn kvalitativt gode tiltak så tidlig som mulig, videre må kommunene ved hjelp av statlige overføringer settes i stand til å utvikle en bedre og mer inkluderende integreringspolitikk. Skolen må sikre likere muligheter for barn og unge, i dag er barn og unges skoleprestasjoner i for stor grad avhengig av foreldrenes evne og vilje til oppfølging.

Fylkespartiets innstilling:

Intensjonene i forslaget støttes.

Sentralstyrets merknad:

Gode velferdstilbud for alle kan fjerne mange av startblokkene for en kriminell løpebane. Slik sett er sosialdemokratisk politikk for økt velferd for alle også politikk for økt trygghet for alle. Dette utgangspunktet ligger til grunn for Arbeiderpartiets politikk på alle nivåer og saksfelter.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

9.15 Oslo Arbeiderparti**Behov for statistikk om vold mot kvinner****Forslag:**

Arbeiderpartiet vil at det skal utarbeides statistikk over vold mot kvinner. Dette kan gjøres gjennom et samarbeid mellom politi og kommunene.

Begrunnelse:

Vold er et omfattende problem i det norske samfunn, spesielt vold mot kvinner. Vold rammer også menn, men denne volden finner i hovedsak sted utenfor hjemmet. For kvinner skjer de fleste overgrep i private hjem, der voldsutøveren er kjent og der overgrepene er gjentakende.

Vold og overgrep i nære relasjoner har omfattende konsekvenser for dem som rammes. Volden påvirker og ødelegger helse, selvfølelse, trygghet, livskvalitet, evne og mulighet til å styre egne liv. Vold i hjemmet er et svært omfattende problem. Volden har konsekvenser ikke bare for de utsatte kvinnene, men også for mange barn. Det at denne volden er tabubelagt, gjør at det også finnes store mørketall.

FNs kvinnekommisjon har tidligere kritisert Norge for manglende statistikk og oversikt over vold mot kvinner.

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet har i regjering lagt fram en egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Planen gjennomføres i perioden 2008-2011. Et av tiltakene er at det i 2009 skal gjennomføres en omfangsundersøkelse om forekomsten av voldtekt og vold mot barn og voksne i nære relasjoner. Samtidig er det viktig å arbeide for at flere melder fra om overgrep, slik at mørketallene reduseres og at det i større grad føres årlig statistikker på felter knyttet til vold mot kvinner.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10 By og land

10.1 *Folkets Hus Partilag av DnA*

Desentralisering av statlige arbeidsplasser

Forslag:

Vettet er likt fordelt over hele landet, det er imidlertid ikke statlige arbeidsplasser. Folkets Hus Partilag ser at det tidligere vedtaket om at nye statlige arbeidsplasser skulle legges utenfor Oslo er et tiltak som dessverre ikke er blitt fulgt opp fra sentralt hold. Et eksempel er det nye fengselsdirektoratet som, til tross for vedtaket, ble etablert i Oslo. Vi kan ikke vente lenger. Arbeidsplasser må flyttes nå.

Begrunnelse:

Bergen utdanner en stor del av akademikerne i landet vårt, men har få statlige arbeidsplasser å tilby. De som ønsker en karrieremulighet innen statlig sektor må nå flytte til Oslo. Denne flyttingen medfører en stor tap av akademikere og kan medføre at forskningsmiljøet i Bergen og andre deler av landet blir den lidende part og av områder utenfor det sentrale østlandsområdet ikke får mental vekst.

Folkets Hus Partilag krever at 15 prosent av de statlige arbeidsplassene i Oslo desentraliseres. Fra mars 2002 til mars 2004 - ble det etablert 4.236 nye statlige arbeidsplasser i Oslo. Dette ville, i 2004, tilsvart to tredjedeler av målet dersom disse hadde blitt etablert andre steder i landet.

Med unntak av flyttingen av Luftfartstilsynet har tidligere utflyttinger utelukkende vært positive. De, av de ansatte, som har fulgt med fra Oslo har vært fornøyd, og det har ikke vært problemer med å få kompetent arbeidskraft. Det har vært en vinn-vinn situasjon for alle parter. En situasjon vi ønsker skal fortsette.

Folkets Hus ser også utflytting av statlige arbeidsplasser i et likestillingsperspektiv. Unge kvinner flytter til Osloområdet etter endt utdanning, mens hjemstedet burde vært et naturlig sted å flytte tilbake til for å stifte familie.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget omtaler "det nye fengselsdirektoratet". Det er ikkje gjort vedtak om oppretting av eit fengselsdirektorat og derved heller ikkje fatta vedtak om lokalisering. Intensjonen om å flytta ut fleire statlige arbeidsplassar vert støtta.

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet mener det er riktig å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret i Norge. Gode og trygge arbeidsplasser er en forutsetning for bosetting. Spørsmålet er omtalt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.2 Bygland Arbeidarparti**Ny kommunestruktur / kommunesamanslåing****Forslag:**

Landsmøtet nedset eit utvalg som kjem med innstilling / vurderingar av ny kommunestruktur på landsbasis

Begrunnelse:

Vedtak på tidlegare landsmøte om inndeling av landet i nye større regionar har havareert. Økonomisk/administrativ vinning ved samanslåing, som kan nyttast til å betre tenestetilbodet til innbyggjarane. Interkommunalt samarbeid mellom små kommunar ber ofte preg av endelause diskusjonar om lokalisering av ulike tenestetilbod. Oppretting av interkommunale selskap blir ofte selskap som lever sitt eige liv utanfor demokratisk/politisk styring i kommunane. Politiske organisasjonar i små kommunane har store vanskar/slit med å fungere og rekruttere medlemmer til politisk arbeid. Bygdelister utan politisk forankring gror ofte opp i små kommunar med bakgrunn i strid om lokaliseringssaker.

Fylkespartiets innstilling:

Støttes ikke

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet mener det er behov for forandringar i kommunestrukturen. Strukturendringer bør være frivillig for kommunene, men ikke på en slik måte at enkeltkommuner kan stanse enhver endring som er ønsket av nabokommuner eller er hensiktsmessig ut fra nasjonale helhetshensyn. Spørsmålet er omtalt i forslag til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.3 Jevnaker Arbeiderparti**Bevilgninger til kommunene bør ha gyldighet for flere år****Forslag:**

Bevilgninger til kommunene bør ha gyldighet for flere år, og det bør utarbeides forpliktende langsiktige økonomiplaner for bevilgningene til kommunene.

Begrunnelse:

I tillegg til å vedta budsjett for neste år (kommuneloven § 45) må kommunene utarbeide en rullerende økonomiplan (§ 44). Premissene for disse økonomiplanene blir uforutsigbare når Stortinget bevilger penger til kommunene for hvert år uten å basere dette på en langsiktig

økonomiplan. Bevilgninger til kommunene med gyldighet for flere år vil skape en nødvendig forutsigbarhet for kommunene og for de tjenestene kommunene skal yte til befolkningen.

Fylkespartiets innstilling:

Oppland Arbeiderparti støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Styrket kommuneøkonomi er et av de høyest prioriterte områdene for Arbeiderpartiet. Noe av det viktigste for stabiliteten i kommunenes økonomi er at nye statlige reformer fullfinansieres og at det er realvekst i kommunenes frie inntekter. Kommunesektoren er en viktig del av den nasjonale økonomien og er ikke upåvirket av svingninger i økonomien for øvrig. Samtidig må det være en målsetting å sørge for stabile og gode rammebetingelser for kommunesektoren.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.4 Vestre Toten Arbeiderparti

Den økonomiske krisen rammer industrikommunene særlig hardt

Forslag:

Stortinget og regjeringen må at de store industrikommunene – med høy eksportandel av bearbejdede produkter – sliter særlig hardt i den internasjonale økonomiske krisen. Dagens kommuneøkonomisystem fanger i liten grad opp de utfordringene disse kommunene utsettes for. Tiltak må settes i verk for å hjelpe de kommunene dette gjelder.

Begrunnelse:

Relativt få kommuner i Norge har en høy sysselsettingsgrad i eksportrettet, vareproduserende industri. Disse kommunene "rives og slites" ekstra hardt i internasjonal lavkonjunktur. Høy arbeidsledighet, sviktende inntekter, høye sosialhjelpsutgifter og lav score på levekårsindeksen er noen av omkostningene. Dagens inntektsystem fanger ikke opp i tilstrekkelig grad disse omkostningene.

Fylkespartiets innstilling:

Oppland Arbeiderparti støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Stortinget har med virkning fra 1.1.2009 vedtatt en sterkere inntektsutjevning mellom kommunene. I tillegg har regjeringen varslet at den vil gjennomgå kostnadsnøkklene i inntektssystemet for kommunene. Men inntektssystemet vil aldri kunne fange opp alle hensyn, som også vil kunne variere fra år til år, i landets kommuner. Skjønnsmidlene skal også bidra til å rette opp forhold som inntektssystemet ikke tar høyde for. I helt spesielle situasjoner trengs ekstraordinære statlige tiltak

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

10.5 Øystre Slidre Arbeiderparti

Distriktene tappes for statlige stillinger!

Forslag:

Vi ser med stor bekymring at vi stadig mister statlige stillinger. Dette er stikk i strid med det Regjeringa fronter og må reverseres.

Begrunnelse:

De seinere åra har distriktene mista viktige kompetansesarbeidsplasser i NAV, Mesta, Tinglysinga og Norsk Tipping for å nevne noen eksempler. Dette fører til distrikter ytterligere fattige på kompetanse og medfører nedgang i folketallet. Regjeringa sier de driver motpolitikk mot denne utviklinga, men den greier ikke vi å se.

Fylkespartiets innstilling:

Oppland Arbeiderparti støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet mener det er riktig å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret i Norge. Gode og trygge arbeidsplasser er en forutsetning for bosetting, og lokalsamfunn som har mistet mange arbeidsplasser bør ha særlig fokus. Ny statlig virksomhet skal lokaliseres ut fra regionale og distriktpolitiske hensyn.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.6 Vestre Toten Arbeiderparti

Kommuneøkonomi – sterkere utjamning vil sikre likeverdig tjenestetilbud

Forslag:

Omfordeling av inntekter fra skatterike til skattesvake kommuner må fortsette og må forsterkes betydelig for å gi en mer rettferdig fordeling av inntektene til kommunene.

Begrunnelse:

Kommunene er den viktigste leverandøren av velferdstjenester til landets innbyggere. Etter hvert har nivået på velferdstjenestene blitt høyt og tilsvarende vanskelig å opprettholde ressursmessig. Når målet er et likeverdig tjenestetilbud i alle landets kommuner, betinger dette også likeverdige forutsetninger. Situasjonen blir mer og mer krevende etter hvert som tjenestestandarden øker og handlefriheten til kommunene blir mer presset. Ekstra utfordrende blir det for en rekke kommuner når inntektsforskjellene – og mulighetene for å opprettholde nivået – er så ulike som de fortsatt er.

Fylkespartiets innstilling:

Oppland Arbeiderparti støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Stortinget har med virkning fra 1.1.2009 vedtatt en sterkere inntektsutjevning mellom kommunene. Selskapsskatten som kommunal skatt er avviklet, skattens andel av kommunenes totale inntekter er redusert og omfordelingen av skatteinntektene er styrket. I tillegg ble det innført en ordning med skjønnstilskudd til inntektssvake kommuner i Sør-Norge. Samtidig er det riktig som forslagsstiller skriver at kommunene fortsatt har ulike

forutsetninger for å levere gode velferdstjenester. Mest mulig rettferdighet kommunene imellom må ligge til grunn ved gjennomgangen av kostnadsnøkklene i inntektssystemet og ved framtidige kommuneopplegg.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.7 Oppland Arbeiderparti

Forpliktende opptrappingsplan for redusert deltid

Forslag:

Det må utarbeides en forpliktende opptrappingsplan for å redusere ufrivillig deltid i kommunene.

Begrunnelse:

Kommunene har fått et sårt tiltrengt økonomisk løft de siste årene, men dette har bare rettet opp ubalansen fra tidligere år. For at kommunene skal bli i stand til å gjøre noe med all ufrivillig deltidsjobbing og ta ut den arbeidskraftsreserven som de der besitter må de til en forpliktende opptrappingsplan.

Kommunene står overfor store utfordringer innen bl.a. omsorgssektoren og trenger denne arbeidskraften, derfor bør kommunesektoren tilføres midler og kompetanse på ulike organisasjonsmodeller.

Et skritt på veien for å få bort ufrivillig deltid er at det utpekes forsøkskommuner som får ekstra midler og kompetanse på omstilling for å forsøke ulike tiltak.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget er behandlet i Oppland Arbeiderpartis representantskap og vedtatt oversendt landsmøte.

Sentralstyrets merknad:

Det er stadig mer fokus på å redusere ufrivillig deltid i kommunene. Flere kommuner har utarbeidet planer og bevilget penger for å få flere av sine ansatte i full stilling. Det virker derfor ikke naturlig å opprette en forsøksordning hvor noen kommuner tildeles ekstra midler. Flere kommuner bør lage slike planer og gjennom videre satsing på kommunesektoren må sentrale myndigheter bidra i finansieringen.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.8 Øystre Slidre Arbeiderparti

Store etterslep på vedlikehold

Forslag:

Større tiltakspakker må innføres etter behov i samfunnet, slik som investerings- og vedlikeholdsbehov i kommunene. Kommuneøkonomien må styrkes og Kommunalbanken må

få økt egenkapital for å få dette til . Det vil også øke sysselsettinga i bygg- og anleggsbransjen.

Begrunnelse:

Vi mener det er rett å iverksette motkonjunkturtiltak heller enn skattelette. Innfasing etter behov vil holde renta nede, noe som er det viktigste.

Fylkespartiets innstilling:

Oppland Arbeiderparti støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Kommunenes økonomi er styrket de siste årene noe som blant annet har ført til en sterk vekst i antall sysselsatte i kommunal sektor. Fra 2009 gjeninnføres rentekompensasjonsordningen for skolebygg og svømmeanlegg. Men det er fortsatt store utfordringer og det er behov for midler både til flere ansatte, bedre vedlikehold og nyinvesteringer. Arbeiderpartiet kommer til å prioritere styrket kommuneøkonomi også i framtida. I slutten av januar legger regjeringen fram en tiltakspakke der det er varslet ekstra tiltak i kommunesektoren.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

10.9 Hyllestad Arbeiderparti

Etterslep på vedlikehold av offentlege bygg.

Forslag:

I ein overgangsperiode må staten trå til med ekstraløyvingar til vedlikehald. Det må skaffast oversyn over kva nivå kommunane sine totalinntekter må ligge på for å betjene avskrivningane. Økonomi-forskriftene for kommunane må endrast slik at kommunane blir tvinga til avsetningar i samsvar med akseptable vedlikehalds- og avskrivningsprinsipp. Staten må ha eit særskild ansvar for kyrkjene.

Begrunnelse:

Rapport frå KS i september 2008 oppgir 142 milliardar i etterslep på vedlikehald på kommunale bygg. Ei vesentleg årsak er at det ikkje er noko i kommunane sine rekneskapføreskrifter som tilseier at det lønner seg å setje av til vedlikehald. Ei anna forklaring er at statlege sektorinteresser over tid har gitt kommunane stadig fleire oppgåver. Staten har så rekna med marginale driftsutgifter når den økonomiske oppfølginga skulle reknast ut. Særskilde statstilskot i 2008 viser at totalsystemet ikkje har fungert. Det er ikkje noko som heiter å ikkje ha råd til jamnleg vedlikehald, når alternativet syner seg å verte langt dyrare. Det er eit kommunalt ansvar å vedlikehalde og nedskrive den realkapitalen bygningane deira representerer. Men løysinga her kan ikkje ventast utan aktiv, statleg medverknad.

Fylkespartiets innstilling:

Fylkesstyret støttar intensjonen, men ser at dette kan ha fleire konsekvensar som bør utgreiast.

Sentralstyrets merknad:

Kommunenes økonomi er styrket de siste årene noe som blant annet har ført til en sterk vekst i antall sysselsatte i kommunal sektor. Fra 2009 gjeninnføres rentekompensasjonsordningen for skolebygg og svømmeanlegg. Men det er fortsatt store

utfordringer og det er behov for midler både til flere ansatte, bedre vedlikehold og nyinvesteringer. Arbeiderpartiet kommer til å prioritere styrket kommuneøkonomi også i framtida.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.10 Førde Arbeidarparti

Småbypolitikk

Forslag:

Arbeidarpartiet må fullføre prosjektet med vekstsenter i distrikta som dei satte i gang på 60-talet.

Begrunnelse:

Prosjektet la bl.a grunnlag for Førde som vekstsenter i Sunnfjord/Sogn og Fjordane. Slik vi ser det har denne senterutviklinga av ei eller anna årsak stansa. Det er mogleg trua på marknden som etaberte seg her var sterk nok. For å bli det kraftsenteret Sogn og Fjordane treng som senter mellom Bergen og Ålesund er det framleis bruk for sentral innsats for å få til ein variert arbeidsmarknad.

Fylkespartiets innstilling:

Fylkesstyret meiner det er viktig å sjå på områder der det er naturleg med utviklingsmogelegheiter, slik at ein kan skape levedyktige arbeids- og buområder.

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet mener det er riktig å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret i Norge. Gode og trygge arbeidsplasser er en forutsetning for bosetting. Styrking av fylkeskommunene som regionale utviklingsaktører er et sentralt virkemiddel for å få til dette.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

10.11 Skaun Arbeiderparti

Kommuneøkonomi

Forslag:

Arbeiderpartiet vi å sette ned en arbeidsgruppe som på fritt grunnlag og uavhengig av budsjettene skal gå i gjennom økonomien til kommunene og fylkeskommunene.

Begrunnelse:

Dagens regjering har styrket kommunenes og fylkeskommunenes økonomi både i 2006, 2007, 2008 og for 2009. Dette betyr bedring i kommunale og fylkeskommunale tjenester. Likevel sliter mange kommuner og fylkeskommuner økonomisk. Sørheim-utvalget la fram en innstilling om fordeling av inntektene til kommunene – "Et meir rettferdig inntektssystem for kommunane". Spørsmålet som må besvares; er det nok overføringer for å ivareta kommunens behov for inntekter ? Det er derfor nødvendig å få vurdert om dagens

overføringer er tilstrekkelig for å møte alle de utfordringer som kommunene og fylkeskommunene har og står overfor i framtida.

Fylkespartiets innstilling:

Sør-Trøndelag Arbeiderparti støtter intensjonen i forslaget om det er tenkt en partiintern arbeidsgruppe. Gruppen må også se på den økonomiske internasjonale situasjonen og ta høyde for rentesituasjonen.

Sentralstyrets merknad:

Styrket kommuneøkonomi er et av de høyest prioriterte områdene for Arbeiderpartiet. Gjennom de siste årene har kommuneøkonomien blitt styrket betydelig. Det viktigste for stabiliteten i kommunenes økonomi er at nye statlige reformer fullfinansieres og at det er realvekst i kommunenes frie inntekter. Sentralstyret mener at det nye sentralstyret på helhetlig og fritt grunnlag må kunne vurdere eventuelle utvalg og grupper som settes ned.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes sentralstyret

10.12 Holtålen Arbeiderparti

Kommuneøkonomi 2009.

Forslag:

Holtålen Arbeiderparti ber Regjeringa komme med mer penger til kommunesektoren allerede i vårens Kommuneproposisjon.

Begrunnelse:

Da den rød/grønne regjeringa tok over, ble det et løft for kommuneøkonomien. I ettertid har Regjeringa snakket om alle de milliardene som kommunene har fått. Kommunene skulle skinne var kommunalministerens budskap.

Nå er festen over. Kommuneøkonomien er igjen på krisepunktet. Ni av ti kommuner har i år måttet kutte i budsjettene eller gjennomføre en kraftig "effektivisering" viser en undersøkelse. Kommunene er i ferd med å falle av festen.

I 2007 vokste det private forbruket med 7 %, det offentlige bare med 3 %.

Vi er inne i en langvarig periode der privat vekst er høyere enn den kommunale. Prognosene sier at dette bare vil fortsette i årene framover.

Har kommunen fått så voldsomt mye penger? Teknisk beregningsutvalg viser at de såkalt frie inntekter bare er 5 % høyere i 2007 enn i 2002, når det blir korrigert for befolkning og oppgaver. Mesteparten av de 5 % er spist opp av pris- og lønnsveksten vi nå er inne i.

Statistisk Sentralbyrå regner med at en vanlig nordmann vil øke lønna med over 6 % i 2008. Kommunene har bare fått kompensert med 5 %.

Dette blir et problem når 2/3 av utgiftene i kommunene er lønn.

Statsministeren og regjeringa sier at det skal komme mer penger, men ikke før i 2009.

Kommune- Norge kan ikke vente så lenge.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget støttes

Sentralstyrets merknad:

Styrket kommuneøkonomi er et av de høyest prioriterte områdene for Arbeiderpartiet.

Gjennom de siste årene har kommuneøkonomien blitt styrket betydelig. Vi ønsker å fortsette å styrke kommune i årene som kommer.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

10.13 Hitra Arbeiderparti**Forutsigbare låneordninger for kommunene****Forslag:**

Staten må etablere mer forutsigbare låneordninger for kommunene

Begrunnelse:

I dag er kommunene alt for avhengige av svingninger i finansmarkedene, når det skal foretas helt nødvendige investeringer for å sikre omfang og kvalitet på tjenestetilbudene. Endringer i rentesatsene gir store og til dels dramatiske utslag på de kommunale driftsbudsjett, noe som er helt uholdbart og unødvendig, all den tid staten har formidable evner til å sikre langt mer stabile, gunstige og forutsigbare låneordninger for kommunene.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget støttes

Sentralstyrets merknad:

Fra 2009 blir det innført en rentekompensasjonsordning for både skolebygg og svømmeanlegg, og ordningen for kirkebygg videreføres. Men det er fortsatt store utfordringer og det er behov for midler både til flere ansatte, bedre vedlikehold og nyinvesteringer. Arbeiderpartiet kommer til å prioritere styrket kommuneøkonomi også i framtida.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.14 Kvæfjord Arbeiderparti**Vertskommunetilskuddet og det nye inntektssystemet.****Forslag:**

Arbeiderpartiet skal rette opp skjevhetene i inntektssystemet for vertskommuner for sentralinstitusjoner.

Begrunnelse:

Kvæfjord Arbeiderparti (KAP) ser med bekymring på innføringa av nytt inntektssystem for kommunene, der vertskommunene for sentralinstitusjoner i tidligere HVPU kommer dårlig ut i forhold til tidligere avtaler.

Den avtale som har vært gjeldende til nå er en avtale mellom LVSH (Landssammenslutningen av vertskommuner for sentralinstitusjoner i det tidligere HVPU) og Sosialdepartementet fra 2001. Denne avtalen tar hensyn til de kommuner som mottar lavere overføringer enn gjennomsnittet og ikke minst behovet for rimelig tid til omstilling i en tid hvor frafall er økende som følge av aldringsprosessen blant vertskommunebeboere. De vertskommunene som sitter med den største andelen vertskommunebeboere vil i de kommende årene stå foran uvanlig store utfordringer i arbeidet med omstilling og nedbygging av tjenestetilbudene.

Dette gjelder også sett i forhold til opparbeidet tilbud som for eksempel bo og arbeidstilbud for vertskommunebeboere.

Avtalen fra 2001 hadde brei tilslutning i Stortinget.

Det nye inntektssystemet har en god inntektsgarantiordning, men Helse- og omsorgsdepartementet har dessverre lagt opp til at disse midlene ikke skal omfattes av den nye inntektsgarantiordningen.

KAP ber om at enten må avtalen fra 2001 videreføres, eller så må midlene omfattes av inntektsgarantiordningen.

Et lite eksempel på hva dette betyr for Kvæfjord kommune, med ca 3000 innbyggere: Selv om avtalen fra 2001 videreføres, får vi 15,6mill mindre i overføring i 2012 enn vi får i 2009 på grunn av forventa frafall. Uten 2001 avtalen forverres dette ytterligere med 13,5mill i økonomiplanperioden. Det hefter selvfølgelig en viss usikkerhet med tallene både hva angår antall personer som faller fra, og om andre ting som endrer seg, men det kan slå begge veier.

KAP håper DNA ser hva dette betyr for de 7-8 kommunene dette slår verst ut for, og gjør de nødvendige grep for å rette det opp.

Fylkespartiets innstilling:

Troms Ap støtter intensjonen i forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Vertskommunetilskuddet gis nå i sin helhet som et særskilt tilskudd til de vel 30 kommunene dette gjelder. Dette er i samsvar med hva disse kommunene sterkt har ønsket. Antall brukere telles hvert andre år, og danner grunnlag for tilskuddet påfølgende år. Dette gir kommunene rimelig tid til å bygge ned omfanget av tjenestene etter hvert som brukerne faller fra. Det er ikke naturlig at en slik særskilt ordning i tillegg skal omfattes av inntektsgarantiordningen i inntektssystemet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

10.15 Buskerud Arbeiderparti

Ta vare på velferdssamfunnet

Forslag::

For å styrke kommuneøkonomien økes innbyggertilskuddet fra 25 % til 50 % av utgiftsbehovet i kommunene på bekostning av skatteinntektene, kommunene stilles friere til å fastsette det kommunale skatteøret og utjavningsprosenten i skattefordelingssystemet økes til 75 %

Begrunnelse:

Det overordna målet for utvikling av velferdssamfunnet har vært at velferdstjenestene skal nå alle, og at det ikke skal være for stor variasjon i standarden på tjenestene utover i landet. Staten skal gjennom sin utjevningsspolitikk bidra til at det kommunale tjenestetilbudet ikke varierer for mye mellom kommunene sjøl om det er store forskjeller i kommunenes inntektsgrunnlag (Jfr. Sørheimutvalget)

I dag får kommunene ca 50 % av sine inntekter fra skatt. Disse skatteinntektene er imidlertid ujevnt fordelt mellom landets kommuner. For skattesvake kommuner vil kommunale inntekter basert på høy skatteandel komme dårligere ut enn skattesterke kommuner, sjøl med inntekstutjevning.

I tillegg til at skatteinntektene slår ulikt ut mellom kommunene, er de også lite forutsigbare både med hensyn til om skatteinngangen i egen kommune følger utviklingen på landsbasis og om anslagene som ligger til grunn for statsbudsjettet vil samsvare med faktisk skatteinngang.

I 2005 ble det innført en ordning som gjør at kommuner med skatteinntekter underlandsgjennomsnittet får kompensert 55 % av differansen mellom egen skatteinntekt pr innbygger og landsgjennomsnittet, og at kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet trekkes tilsvarende. Buskerud Arbeiderparti mener at utjavningsgraden må økes til 75 %.

For å kunne opprettholde nivået på kommunale tjenester, er kommunene avhengig av økte overføringer. Den rød-grønne regjeringen har fra 2005 til 2009 gitt kommunene en samlet vekst på 28,6 mrd kroner sammenlignet med Bondevik 2-regjeringen. Dette er positivt, men ikke nok til å løse alle oppgavene kommunene skal ta seg av. Kostnader som følge av demografiske endringer, renteutgifter og økte pensjonskostnader gjør store innhugg i de frie inntektene. Overføringene til kommunesektoren må økes ytterligere slik at ikke velferdssamfunnet settes i fare.

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Stortinget har med virkning fra 1.1.2009 vedtatt endringer i inntektssystemet for kommunene. Endringene innebærer en sterkere omfordeling av skatteinntektene kommunene i mellom. Etter disse endringene vil skattens andel av kommunenes totale inntekter være 45 pst. og utjevningsgraden økes til 60 pst. Endringene ble bredt drøftet i partiorganisasjonen.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.16 Nettet Arbeiderparti

Jobbpendlernes vilkår

Forslag:

Det norske Arbeiderparti må legge til rette for at de som har valgt å bygge og bo i næringsfattige distrikter, og som ikke har kollektivt transporttilbud som passer til jobbtidene, kan bli behandlet særskilt både når det gjelder fradragsbeløpets størrelse (i dag kr. 1,40 pr. pendlet km), og egenandelen for reiser til og fra arbeidssted.

Begrunnelse:

Det norske Arbeiderpartis distriktsvennlighet har vært et viktig tema for partiet i valgkampene. Hvis en helhjertig ønsker at folk skal bygge og bo i distrikts-Norge, så må det legges til rette for at ønsket kan bli en realitet. Det er godt kjent at en stor del av den yrkesaktive del av folket som bor i næringsfattige distrikter, har sin arbeidsplass i omliggende tettsteder/industristeder. Det er ikke uvanlig at det daglig er nødvendig å pendle 40 – 70 km hver veg i forbindelse med jobben. Det er også godt kjent at det i distriktene er svært dårlig

regularitet i kollektivt reisetilbud om det i det hele tatt finnes noe tilbud. Privatbilen er som oftest eneste muligheten for jobbspenderne fra det grisgrendte Norge.

Fylkespartiets innstilling:

Arbeiderpartiet vil legge til rette for at de som bor i distrikts-Norge og som ikke har kollektivt transporttilbud som passer til jobbtidene, kan bli behandlet særskilt både når det gjelder fradragsbeløpets størrelse (i dag kr. 1,40 pr. pendlet km), og egenandelen for reiser til og fra arbeidssted.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til at forslaget kan gi urettferdige virkninger og vanskelige avgrensingsproblemer, og derfor kan være vanskelig å gjennomføre.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.17 Nettet Arbeiderparti

Randsona må ikkje underleggjast like strengt vern som verneområdet

Forslag:

Lokale myndigheiter må gjevast høve til næringsutvikling til dømes innan reiseliv, også i område som ligg inntil eit verna område.

Begrunnelse:

Nettet Arbeiderparti er sterkt kritisk til Miljøvernmyndigheitene si handtering av randsone rundt verna område. For oss kan det sjå ut som om desse sonene utanom t.d. eit landskapsvernområde er like strengt verna etter verneforskrifta som om du var innanfor verneområdet. Dei demokratisk valde organa i kommunen eller fylket har ingen ting dei skal ha sagt viss statens embetsverk har bestemt noko anna. Forvaltninga av utmarka må sjølvsagt vere bærekraftig. No kjenner vi på at naturvernforkjemparar har ei sterk mistru til lokal forvaltning. Dersom slike haldningar får råde, kan vi sjå langt etter både folk og fe, kulturlandskap og lys i husa om vi skulle komme tilbake til bygda om 50 år.

Fylkespartiets innstilling:

Lokale myndigheiter må gjevast høve til næringsutvikling til dømes innan reiseliv, også i område som ligg inntil eit verna område.

Sentralstyrets merknad:

Ved handsaminga av ny Plan- og bygningslov vart det vedteke å kunne operere med hensynsoner i tilknytting til vernede areal. I disse sonene skal det kun legges restriksjoner på aktivitet som er i strid med verneverdiene i de vernede områdene.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.18 Kampen/Vålerenga Arbeiderpartilag

Aktiv og helhetlig storbypolitikk

Forslag:

Norge trenger en aktiv og helhetlig storbypolitikk, med satsning på levekårsutjevning. Hovedmålet er at man skal ha gode vilkår for utvikling uavhengig av bakgrunn.

Begrunnelse:

Regjeringens hovedstadsmelding, St. meld. Nr 31 (2006-2007) må følges opp med konkret handling.

Norge trenger en aktiv og helhetlig storbypolitikk, med satsning på levekårsutjevning. Hovedmålet er at man skal ha gode vilkår for utvikling uavhengig av bakgrunn.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter intensjonen i forslaget. Viser til identisk forslag fra Grønland/Tøyen/Gamlebyen Arbeiderpartilag

Sentralstyrets merknad:

Stortinget behandlet i mars 2008 stortingsmeldingen om en åpen, trygg og skapende hovedstadsregion. I meldingen presenterer regjeringen for første gang en egen hovedstadspolitikk. Flere politikkområder omtales og tiltakene vil måtte følges opp på de respektive fagområdene, enten det dreier seg om skole og oppvekst, politi eller samferdsel.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.19 Re Arbeiderparti

Kommuneøkonomi

Forslag:

Det må avsettes skjønnsmidler til fordeling til skattesvake kommuner og kommuner med mange ressurskrevende brukere.

Begrunnelse:

Kommunene sliter med økte lønninger, økte kostnader og manglende dekning av dette fra staten, ved at deflatoren er for lav. Dette er et problem som mange kommuner sliter med, som fører til at noen innbyggere får dårligere tjenester på tross av rekordstore økninger til kommunesektoren. Når man samtidig tar med manglende kompensasjon for ressurskrevende brukere både i helsetjenesten og spesielt i skolesektoren blir kommunenes forutsetninger svært dårlig.

Fylkespartiets innstilling:

Med det nye inntektssystemet ble noe av ulikhetene utjevnet, men vi ønsker at ulikhetene må utjevnes videre.

Sentralstyrets merknad:

I statsbudsjettet for 2009 blir det innført et eget skjønnsstilsudd til inntektssvake kommuner i Sør-Norge. Videre er statens toppfinansieringsordning for ressurskrevende tjenester betydelig bedret og styrket med nærmere 1,3 milliarder siden 2007. I tillegg har Stortinget gitt

føringer om at kommuner med spesielt mange brukere kan hensyntas ved tildeling av skjønnsmidler.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker

10.20 Nordland Arbeiderparti

Konsekvenser av vern

Forslag:

Før nye områder vernes eller begrenses i bruk på annen måte, skal det gjøres vurderinger som belyser konsekvensene. Vurderingen må bl.a. gjøres i forhold til muligheter for næringsutvikling, samfunnsøkonomiske forhold og demografisk utvikling. Vurderingene må også sees i sammenheng med andre eksisterende eller foreslåtte vernetiltak i det aktuelle geografiske området.

Begrunnelse:

Ivaretagelse av natur – og kulturlandskap, plante – og dyrearter er viktig. Norge har forpliktet seg til å ivareta det biologisk mangfold gjennom å ratifisere FN- konvensjonen om biologisk mangfold. Et omfattende vern, enten det gjelder skog, vassdrag, rovdyr, sjø – og havområder vil også ha betydning for næringsutvikling, bosetting og samfunnsøkonomi. I deler av Nordland er det nå vedtatt/ foreslått så omfattende vernetiltak at vi er bekymret for konsekvensene dette får for næringsutvikling og bosetting.

Fylkespartiets merknad:

Verneprosessene har ofte foregått stykkevis og delt og det har vært vanskelig å få oversikt over helheten. Utredningene som har vært gjort i forkant av vernet har i stor grad fokusert på verneinteressene og i mindre grad på konsekvensene for næring, bosetting og økonomi. Nordland Arbeiderparti støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Hvert enkelt verneprosjekt er gjenstand for grundige konsekvensanalyser der alle relevante forhold blir vurdert. Det man imidlertid nok har erfart er at i hvor stor grad de berørte lokalsamfunn har vært en del av verneprosessene nok er svært varierende. Graden av konflikt blir ofte mindre der de lokalt berørte parter har vært tidlig inne i prosessen. Samtidig er det slik at Norge har internasjonale forpliktelser i tillegg til nasjonale målsetninger i disse spørsmålene som ikke alltid lar seg forene med de lokale synspunkt.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

10.21 Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag

Fremtidsrettet storbypolitikk

Forslag:

Norge trenger en aktiv og helhetlig storbypolitikk, med satsning på levekårsutjevning. Målet er at man alle skal ha like gode muligheter,

uavhengig av bakgrunn og hvor i Norge man bor.

Sikring av oppvekstvilkår: Norskopplæring er sentralt. I bydeler og skolekretser der store deler av innbyggerne har minoritetsbakgrunn må forsøk med heldagsskole innføres. Det må innføres gratis kjernetid i barnehager for 4-5 åringer og gratistimer i barnehager for 3-åringer. Det må satses mer på forebyggende og rusfrie tiltak for ungdom i aldersgruppen 13-20 år, særlig i helgene. Kontantstøtten må fjernes.

Satsning på sosial boligpolitikk: Husbanken må styrkes. Det må anskaffes og bygges nok kommunale boliger og de kommunale boligene må ha god standard. Ikke alle kommunale boliger skal være sosiale boliger. Deler av husleia i kommunale boliger bør gå direkte til vedlikehold av boligene og i de sosiale boligene må man ha oppfølgingstjenester i form av bomiljøvaktmester. Organisasjonsformen kommunale foretak medfører at boligpolitikken ikke tar sosiale hensyn og bør derfor avvikles.

Styrking og målretting av politiet i storbyene: Terskelen for synlig kriminalitet skal ikke være lavere i storbyene enn i andre deler av landet. DnA må aktivt jobbe for å at politiet i storbyene styrkes.

En helhetlig og framtidsrettet byutvikling: Hensyn må tas til miljø og mennesker når bygging og infrastruktur planlegges. Kollektivtransporten må styrkes og satsning på sykkelveger økes.

Norges største fengsel – Oslo Fengsel - bør flyttes ut av sentrum og arealet gjøres tilgjengelig for befolkningen.

Kollektivknuten må løses:

Det gjennomføres en helhetlig utredning av hvordan framtidens togtrafikk og gjennomgangstrafikk skal løses i Norges trafikknutepunkt, Oslo.

Hovedstadsmeldingen:

Regjeringens hovedstadsmelding, St. meld. Nr 31 (2006-2007) må følges opp med konkret handling.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter intensjonen i forslaget. Viser også til forslag fra Kampen/Vålerenga Arbeiderpartilag.

Sentralstyrets merknad:

Viser til forslag 10.18

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

11 Ideologi og demokrati

11.1 Arbeiderpartiet i Bergen

Personvern

Forslag:

Personvernet er en grunnleggende rettighet som er sentral for et fritt og demokratisk samfunn.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet skal arbeide aktivt for å sikre personvernet og bringe personvernrettslige problemstillinger inn i politiske beslutningsprosesser. Personopplysningsloven må gjennomgås på nytt i lys av den teknologiske utviklingens nye samfunnsmessige utfordringer.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget vert støtta.

Sentralstyrets merknad:

Arbeiderpartiet er opptatt av personvernspørsmål, ikke minst i lys av den teknologiske utviklingen på det digitale området.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet

11.2 Båtsfjord Arbeiderparti

Valgloven må endres

Forslag:

Når en folkevalgt representant melder seg ut av et politisk parti, må vedkommende også tre ut av det folkevalgte organ.

Begrunnelse:

I moderne tid er det flere tilfeller av partioverganger og partiutmeldelser av representanter fra folkevalgte grupper i kommunestyre, fylkesting og Storting. Dette kan skape betydelige styringsproblemer i det folkevalgte organ, og det skaper frustrasjon hos velgere som har gitt et parti sin stemme og ikke den enkelte folkevalgte. Ved kommunevalget i 2007 fikk Båtsfjord Ap 54,7% av stemmene, men som følge av at 3 av våre folkevalgte representanter meldte seg ut i forbindelse med konstituering av kommunestyret, mistet vi det tillitsvotum velgerne hadde gitt oss. Resultatet ble at vi mistet ordføreren til tross for at vi ved valget fikk rent flertall. Slike situasjoner må unngås, og derfor mener vi at valgloven må endres på dette punkt.

Forslaget fra Båtsfjord Arbeiderparti (BAP), krever at en kommunestyrerepresentant trer ut av kommunestyret når partimedlemskapet eller medlemskapet i partiets kommunestyregruppe opphører.

BAP vil vise til at når velgere stemmer på et parti eller en partiliste ved et valg regner velgerne med at de personer som blir innvalgt er forpliktet til å følge partiets program, samt rette seg etter partiets egne vedtekter for beslutningsprosesser.

Det må være en selvfølge at kandidatene er bundet av partiprogram og partivedtekter med mindre de på forhånd har reservert seg på enkelte punkter.

Det må være slik at vedtektsfestede beslutningssystem blir ansett for å være velgerens garanti for at alle de innvalgte i en partigruppe vil følge partiets politikk fastlagt av partiprogrammet og partiets styrende organer som årsmøte, medlemsmøte, nominasjonsmøte og kommunestyregruppemøte.

Hvis en person er innvalgt på en partiliste, bør velgerne etter BAP`S mening ha trygghet for at vedkommende følger partiets politikk og respekterer det vedtektsfestede beslutningssystem, men slik er det dessverre ikke i Norge i dag.

Det må være slik at en folkevalgt person innvalgt på en partiliste og forpliktet av et partimessig beslutningssystem, trer ut av sitt folkevalgte verv hvis partigruppemedlemskapet opphører.

Dagens system må endres. De velgere som har stemte på BAP ved siste valg opplevde i ettertid at stemmen ble gitt til et konkurrerende parti uten at de kunne gjøre noe med det. BAP mener at folkevalgte som er innvalgt på en partipolitisk liste, mister sine folkevalgte verv hvis medlemskapet i partiet opphører, samt at hvis vedkommende melder seg ut av partiet eller blir ekskludert fordi vedkommende nekter å følge det demokratiske beslutningssystem for partiet og partigruppen.

Dette for at velgerne skal være garantert at hvis et politisk parti får innvalgt en person som følge av velgernes oppslutning om partilisten, så vil vedkommende parti beholde dette folkevalgte verv for hele valgperioden og man risikerer ikke at vervet går til en politisk konkurrent av det parti velgerne ga sin stemme.

Fylkespartiets innstilling:

Finnmark Arbeiderparti tilrår ikke at saken behandles i landsstyret. Styret i FAP har forståelse for den vanskelige situasjonen Båtsfjord Arbeiderparti kom i etter kommunevalget 2007. Samtidig mener FAP det er urimelig å stille så strenge krav til de som nomineres at de ikke har mulighet til å tre ut av det partiet de har stilt på lista til. Dagens valglov og kommuneloven er forutsigbare og klare. De utfordringene Båtsfjord har hatt er av partimessig karakter, og må løses internt og ikke reguleres i offentlig lov.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til Finnmark Aps innstilling, og støtter ikke forslaget.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

12 Skatt og avgifter

12.1 Fredrikstad Arbeiderparti

Særnorske avgifter

Forslag:

Særnorske avgifter som rammer eksportrettet industri, som sjokoladeavgiften er et eksempel på, og særnorske reguleringer avvikles. Det må arbeides for brede internasjonale løsninger for ordninger som er nødvendig for å ivareta hensyn til klimautslipp og miljø, slik EUs kvotehandelssystem er et eksempel på.

Begrunnelse:

Det er en viktig politisk målsetting å ta vare på norsk eksportindustri. Den skaper arbeidsplasser, ikke minst i distriktene. Den gir eksportinntekter som vil være viktig i framtida, når inntektene fra olje og gass reduseres. Det er derfor viktig å gi eksportindustrien mest mulig likeverdige konkurransevilkår med sine konkurrenter i andre land.

Fylkespartiets innstilling:

ØAP støtter intensjonene i forslaget om å gi industrien konkurransedyktige rammevilkår.

Sentralstyrets merknad:

Ingen land har likt avgiftssystem, og dersom man ikke skal ha flere skatter eller avgifter enn noen av våre handelspartnere sitter vi igjen med et lavt skattenivå. Ift konkurransevridning er det viktig at særavgifter, slik som sjokoladeavgiften, ikke pålegges eksport. På samme måte blir importerte varer, som sjokolade, pålagt samme særavgift som norskproduserte varer. Selv om intensjonen i forslaget om å ta vare på norsk eksportindustri er viktig, er det ikke hensiktsmessig å avvikle alle særnorske avgifter og reguleringer.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.2 Østfold Arbeiderparti**Mer rettferdig kommuneøkonomi****Forslag**

Arbeidet med omlegging av kommunenes fylkeskommunenes inntektssystem må videreføres slik at den kan bli et likeverdig tjenestetilbud i hele landet.

Begrunnelse:

I Soria Moria-erklæringen heter det at "*inntektssystemet til kommunene skal sikre at forholdet mellom inntekter og faktiske kostnader samsvarer bedre*". Skal dette oppfylles, er det fortsatt behov for endringer i det kommunale inntektssystemet.

Regjeringens omlegging av inntektssystemet med utgangspunkt i rapporten til Sørheimutvalget, er et skritt i riktig retning. Men disse endringene er langt fra tilstrekkelig for å sikre skattesvake kommuner et bedre samsvar mellom inntekter og utgifter.

I tillegg til skjevhetene i inntektssystemet, bidrar lavere arbeidsgiveravgift i deler av distrikts-Norge til en betydelig forsterkning av forskjellene i kommunenes økonomi.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget er vedtatt på årsmøtet.

Sentralstyrets merknad:

Stortinget har med virkning fra 1.1.2009 vedtatt endringer i inntektssystemet for kommunene. Endringene innebærer en sterkere omfordeling av skatteinntektene kommunene i mellom. Etter disse endringene vil skattens andel av kommunenes totale inntekter være 45 pst. og utjevningsgraden økes til 60 pst. Endringene ble bredt drøftet i partiorganisasjonen. Mest mulig rettferdighet kommunene imellom må ligge til grunn ved gjennomgangen av kostnadsnøklerne i inntektssystemet og ved framtidige kommuneopplegg.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet

12.3 Kragerø Arbeiderparti**Arveavgift****Forslag:**

Regjeringen bør vurdere satser og innslagpunkt for beregning av arveavgift, slik at det ikke er selve arveavgiften som er avgjørende for om bolig/fritidseiendom kan overtas av arvinger eller ikke.

Begrunnelse:

Det er viktig å ha et skatte- og avgiftssystem som ikke skaper mer ulikhet og forskjeller. Arveavgiften er nå i ferd med å forhindre at vanlige lønnsinntakere kan arve familiesteder, og at disse i større grad kjøpes opp av pengesterke personer.

Fylkespartiets innstilling:

Arveavgiften er et viktig virkemiddel i omfordelingspolitikken. Forslaget peker allikevel på en faktor som er av betydning. Telemark Arbeiderparti støtter intensjonene i forslaget og mener at det bør innføres en ordning hvor arveavgiften på boliger og fritidseiendommer først inntreer når verdien realiseres gjennom salg av eiendommen.

Sentralstyrets merknad:

Arveavgiften bidrar til å sikre fellesskapet betydelig inntekter og slår i all hovedsak rettferdig ut. Stortinget endringer i arveavgiften fra 1. Januar, med lavere sats og økt bunnfradrag.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.4 AUF i Østfold**Folkevalgt kontroll over renta****Forslag:**

Renta skal inn under folkevalgt kontroll
Økt bruk av progressive skatter fremfor usosiale rentehevinger

Begrunnelse:

Dagens rente blir fastsatt av Norges Bank for å holde et mål om en inflasjon på 2,5 %. Det er problematisk at det viktigste virkemidlet for å kontrollere pengepolitikken ikke er under folkevalgt styring. AUF i Østfold mener det er viktigere å satse på demokrati og folkevalgt styring fremfor et inflasjonsmål.

Finansdepartementet har styringen med norsk økonomi og bør derfor også ha mulighet til å kontrollere hva renta skal ligge på. Det er mange faktorer som bør påvirke hvor høy renta skal være. Et viktig mål for hele arbeiderbevegelsen har vært "hele folket i arbeid" og da er det viktig at folkevalgte kan styre rentepolitikken.

Staten har også mulighet til å øke skattene fremfor å øke renta hvis det er behov for det. Det er viktig å bruke virkemidler i politikken som sørger for sosial utjevning. Et slikt virkemiddel er et progressivt skattesystem som treffer mer rettferdig enn en rente som treffer likt uansett inntekt.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget støttes ikke.

Sentralstyrets merknad:

Pengepolitikken i Norge har, som hos de fleste av våre handelspartnere, et inflasjonsmål. Det vil si at renta brukes aktivt for å hindre at prisene øker dramatisk. Sentralstyret anser det som lite aktuelt å legge om dagens pengepolitikk. Spørsmålet om skattenivå er omtalt i forslag til partiprogram for perioden 2009-2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.5 Fredrikstad Arbeiderparti

Kommuneøkonomi – et friere kommunalt skatteøre

Forslag:

Regjeringens gjennomgang av kostnadsnøkler må føre til en mer rettferdig utgiftsutjevning enn i dag. Fredrikstad Arbeiderparti foreslår at eiendomsskatten avskaffes og erstattes med et friere kommunalt skatteøre, slik at sosiale hensyn ivaretas på en bedre måte ved lokal beskatning.

Begrunnelse:

Fredrikstad Arbeiderparti er godt tilfreds med kommuneopplegget for 2009. Vi mener regjeringen langt på vei oppfylder de forventinger som er skapt til kommunesektoren med en vekst på mellom 8,4 milliarder i 2009. Vi skulle gjerne sett at økningen i frie midler hadde utgjort en større andel, men samtidig er vi glad for at regjeringen har bestemt seg for å lykkes fullt ut med målet om full barnehagedekning gjennom øremerkede tilskudd. Det knyttet seg ekstra spenning til presentasjonen av årets kommuneproposisjon, fordi det var varslet at kommunenes inntektssystem skulle legges om med bakgrunn i Sørheimutvalgets innstilling.

Fredrikstad er en skattesvak kommune med store levekårsproblemer. Det betyr at vi har lave inntekter og samtidig et høyt utgiftsbehov i likhet med flere andre store bykommuner på Østlandet. Sørheimutvalgets innstilling har vi beskrevet som et lite skritt i riktig retning. Ved full effekt ville denne gitt Fredrikstad 3,3 millioner mer enn med dagens inntektssystem. Analyser i Fredrikstad kommune viser at vi med vårt inntektsnivå og vårt utgiftsbehov burde hatt nærmere 170 millioner kroner mer i overføringer for å nå Soria Moria erklæringens mål om likeverdige tjenester i hele landet. I det perspektivet blir 3,3 millioner kroner mer kun et lite skritt. Vi kompensere i dag gapet mellom inntektsnivå og utgifter med eiendomsskatt. Det var også en direkte medvirkende årsak til at Arbeiderpartiet mistet makten i den nest største arbeiderpartistyrte kommunen i Norge ved valget i 2007.

Vi må derfor uttrykke stor grad av utilfredshet med det som ble fremmet i kommuneproposisjonen for 2009. Fredrikstad kommune kommer dårligere ut enn ved Sørheimutvalgets innstilling. Det er et resultat vi knapt trodde var mulig. Ca 1 million kroner mer etter 3 år på et bruttobudsjett på 3,6 milliarder gir ingen reell endring for vår del. Selv om vi ser at det gjøres endringer som er til vår fordel, blir effekten utlignet gjennom at vi skal være med å finansiere veksttilskudd, hovedstadstilskudd og distriktstilskudd.

Vi vil på nytt understreke at forslaget fortsatt vil gi store arbeiderpartibastioner på Østlandet enorme utfordringer med å oppfylle regjeringen og Stortingets målsettinger om likeverdige tjenester i hele landet. Vi er i så fall nødt til å bruke eiendomsskatten på en ganske kraftfull måte, slik vi har gjort det i Fredrikstad. Vi frykter at denne utviklingen kan bli en realitet i flere av de tradisjonelle bastionene våre på Østlandet, særlig med det forventningspresset til kommunale tjenester som vi sammen er så flinke til å skape.

Vi innser at de grep som nå er gjort med inntektssystemet vil ligge fast over tid men vi setter vår lit til at ordningen med skjønntilskudd til skattesvake kommuner kan utvikles videre. Vi ber regjeringen om å foreta endringer i utgiftutjevningen som ivaretar kommuner med store levekårsutfordringer bedre enn i dag. Vi minner da om at det siste forslaget til endringer fra Borgeutvalget også reduserte overføringene til Fredrikstad kommune.

Fredrikstad Arbeiderparti ønsker å gjenta sitt forslag om å innføre et friere skatteøre til erstatning for eiendomsskatten. Når man først er tvunget til å kreve inn lokale skatter for å kunne gi et likeverdig tilbud bør det skje på en mer rettferdig måte enn etter dagens eiendomsskattelovgivning.

Fylkespartiets innstilling:

ØAP anbefaler en ordning med et friere kommunalt skatteøre som erstatning for deler av eiendomsskatten.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til at firer kommunalt skatteøre kan medføre store forskjellene mellom kommunene, da forskjellene på skattesterke og skattesvake kommuner er store. Regjeringen har bidratt til en betydelig styrkning av kommuneøkonomien for å møte de utfordringer forslagsstiller peker på.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.6 Arbeiderpartiet i Bergen**Matmoms****Forslag:**

Fjern matmoms på sunne produkter.

Begrunnelse:

Det norske samfunn har ett problem med overvektighet. Dette er samfunnsmessig negativt. Det bør utformes tiltak som gjør sunn mat som frukt, grønnsaker, fisk og rent kjøtt blir rimeligere. Vi må rette fokus på hvordan vi kan senke prisen på de sunne alternativene som gir oss riktig næring.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget vert ikkje støtta.

Sentralstyrets merknad:

Forslaget skaper betydelige avgrensingsproblemer, og det fører til lavere inntekter til fellesskapet som må dekkes inn på annen måte. Sentralstyret vil prioritere andre virkemidler enn momsendinger for å bidra til en sunnere livsstil.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

12.7 Folkets Hus Partilag av DnA**Fullt skattefradrag for fagforeningskontingenten!****Forslag:**

Arbeiderpartiet skal jobbe for at det gis fullt skattefradrag for fagforeningskontingenten.

Begrunnelse:

Gjennom å være fagorganisert bidrar man til det organiserte arbeidsliv, noe som igjen gir trygge arbeidsplasser, forutsigbarhet for bedriftene og et seriøst arbeidsliv.

Fullt fritak er rettferdig ovenfor de som er med å dra lasset for en bedre lønn for alle, og det vil også bidra til at flere organiserer seg.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget vert støtta.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret mener derfor at det er viktig å bidra til et organisert arbeidsliv. Arbeiderpartiet har i denne perioden bidratt til en dobling av fradraget på fagforeningskontingent.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.8 Folkets Hus Partilag av DnA**Omkostningene ved inkasso må ned. Inkassofirmaene og det offentlige må ikke legge mer stein til byrden****Forslag:**

Det må settes et lavere tak på hvor mye inkassoselskapene og det offentlige kan ta i gebyr og salær overfor folk som får inkassosaker og som blir dømt i forliksrådet. Gebyrene til namsmannen og salærene til inkassoselskapene er for høye. Disse må settes ned.

Begrunnelse:

Vi er på vei inn i en lavkonjunktur, og allerede nå ser det ut som om vanlige folk får problemer med å betjene gjelden sin.

Skulle de være så uheldig å få inkassokrav og/eller bli dømt i forliksrådet vil salær både fra inkassoselskapene og salær fra det offentlige være med på å knekke økonomien i mang år, for de det gjelder.

Selv små beløp blir mangedoblet i en inkassosak og mange blir hengende i gjeldsmyren mange år framover. Inkassoselskaper og det offentlige skal ikke være med å gjøre gjeldsbyrden tyngre for folk.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget vert støtta.

Sentralstyrets merknad:

For å skjerme mennesker med betalingsproblemer har Regjeringen redusert gebyrene ved tvangsinndrivelse av misligholdt gjeld, og arbeider nå med endringer i inkassoforskriften, slik at inkassosalærene reduseres.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.9 Folkets Hus Partilag av DnA**Eiendomsskatten må være rettferdig****Forslag:**

Eiendomsskatten gjøres statlig, men inntekten tilbakeføres til kommunene.

Alternativt må det lages et regelverk som pålegger kommunene å kreve inn eiendomsskatt fra alle innbyggere som har en eiendom i kommunen.

Begrunnelse:

I dag er dette en urettferdig skatt som rammer få av dem som er eier av en eiendom. I en stor bykommune som Bergen er det for eksempel svært mange som ikke betaler eiendomsskatt av dem som sitter med store tomter og boliger, mens innbyggere i bykjernen, som i fellesskap eier en bolig uten noe særlig tomteareal utenfor selve huset, betaler eiendomsskatt.

Eiendomsskatt bør være et statlig ansvar å kreve inn. Men det er svært viktig at kommunene får skatten tilbakeført, da denne inntekten er viktig inntektskilde for de av kommunene som har innført eiendomsskatt.

Fylkespartiets innstilling:

Det er fullt mulig for kommunane å tilpassa eiendomsskatten til lokale forhold i gjeldene regelverk. Vedtak om innføring av eiendomsskatt bør også i framtida vera eit ansvar for kommunen.

Forslaget vert avvist.

Sentralstyrets merknad:

Eiendomsskatten er en kommunal skatt og Arbeiderpartiets holdning til denne varierer fra kommune til kommune. Regjeringen har bidratt til at grunnlaget for eiendomsskatt er utvidet. Sentralstyret ser det som lite aktuelt å gjøre eiendomsskatten statlig.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.10 Aust-Agder Arbeiderparti - årsmøte**Øk skattene for de rikeste****Forslag:**

Skatt på formue og høye lønnsinntekter må skjerpes.

Begrunnelse:

Vårt skattesystem har to viktige oppgaver. Det skal skape inntekter til stat og kommune og det skal ha en fordelingspolitisk innretning. Vi betaler skatter og avgifter for å finansiere viktige fellesgoder som skole, omsorg, sykehus, veier, trygder og pensjoner.

Fylkespartiets innstilling:

Vedtas

Sentralstyrets merknad:

Regjeringen går i flere runder bidratt til en mer rettferdig skatt, ved at de rikeste betaler betydelig mer. Sentralstyrets oppfatning er at denne utviklingen må fortsette. Sentralstyret viser til at spørsmålet er omtalt i forslaget til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.11 *Holtålen Arbeiderparti*

Forskjellsbehandling av festeavgifter på hyttetomter i statsallmenninger og statsgrunn

Forslag:

Statsskogs praksis ved innkreving av festeavgifter på hyttetomter i statsallmenning/grunn utøves på en ulik og tilfeldig måte og dette skaper store ulikheter.

Arbeiderpartiet må stoppe Statsskog SF som fremdeles sender ut markedsbaserte krav, stikk i strid med Stortingets intensjoner.

Statsskog SF har nå tapt i to tingrettssaker ved sin arrogante påstand om at de kan kreve festeavgiften regulert etter markedsverdi.

Statsskog SF må pålegges å regulere alle festeavgifter etter konsumprisindeks.

Innløsningsretten på hytter i statsallmenninger må gjeninnføres.

På sikt må hele tomtefesteordningen fjernes.

Begrunnelse:

Forskjellsbehandling av festeavgifter på hyttetomter i statsallmenninger og statsgrunn må oppheves.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget støttes

Sentralstyrets merknad:

I Soria Moria erklæringen står det:

Dagens lovgivning vedrørende tomtefeste, med tilhørende forskrifter, legges til grunn med følgende endringer:

- *Regjeringen vil instruere statlig styrte fond og statlige eiendommer til å innrømme innløsningsrett annet hvert år til 30 ganger konsumprisregulert opprinnelig leie. De som ikke ønsker innløsning tilbys videre leie regulert med konsumprisindeks.*
- *Regjeringen vil ta initiativ til å endre tomtefesteloven slik at boligfestere gis innløsningsrett annet hvert år, i motsetning til i dag hvert tiende år*
- *Det gis ikke innløsningsrett for hytter i statsallmenning.*
- *Det gis ikke innløsningsrett for hytter knyttet til landbruk og hvor festeinntektene utgjør mer enn fem prosent av gårdens nettoinntekter.*

Sentralstyret deler forslagstillers vurdering om at tomtefesteordningen bør avvikles,

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

12.12 *Hitra Arbeiderparti*

Differensiert eiendomsskatt

Forslag:

Det bør innføres differensiert eiendomsskatt mellom fastboende og fritidsboende.

Begrunnelse:

I dag må kommuner som ønsker å innføre eiendomsskatt på hytter, gjøre dette både for fastboende og fritidsboende. Det burde vært mulig å beskatte fritidseiendommer uten at man må innføre dette også for fastboende. Dette ut i fra at fastboende gjennom skatt på inntekt,

allerede deltar i å betale for bl.a. infrastrukturelle tiltak, legetjenester med mer i hjemkommunen. Kommunen får overføringer etter antall fastboende i kommunen. Dette er en vesentlig forskjell fra hvor mange som i perioder bor i kommunen og benytter kommunale tjenester.

Fylkespartiets innstilling:

Forslaget avvises

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til at eiendomsskatten er en kommunal skatt og Arbeiderpartiets holdning til denne varierer fra kommune til kommune. Sentralstyret ser det som lite aktuelt å differensiere mellom fastboende og fritidsboere.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.13 Sokndal Arbeiderparti

Fradrag på fagforeningskontigenten

Forslag

Arbeiderpartiet må jobbe for at skattefradraget på fagforenings kontingenten øker tilsvarende som utviklingen i perioden 2005-2009.

Begrunnelse:

Det har i perioden 2005-2009 vært en økning i fradraget på fagforeningskontigenten, i motsetning til når Bondevik regjerte. Det er positivt at Arbeiderpartiet jobber for at de fagorganiserte kan trekke fra skatt på fagforeningskontigenten.

Fylkespartiets innstilling:

Styret støtter intensjonen

Sentralstyrets merknad:

Viser til forslag 12.7

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.14 Utsira Arbeiderparti

Grenser for utskriving av eiendomsskatt i sjøområdet

Forslag:

Adgang til utskriving av eiendomsskatt på verk og bruk i hele sjøområdet i kommunen – d.v.s ut til territorialgrensen.

Begrunnelsen:

Det må kunne anses som sikkerrett at kommunene strekker seg ut til territorialgrensen. En kan ikke se noen prinsipiell begrunnelse for å begrense eiendomsskattlovens anvendelse til

en del av kommunens territorium. Det bør være adgang til å skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk i hele sjøområdet i kommunene – d.v.s ut til territorialgrensen.

En avgrensning av adgangen til å skrive ut eiendomsskatt til kommunes område innenfor grunnlinjen vil føre til en ny avgrensning som fremstår som svak fundert, og som vil føre til ny forskjellsbehandling av skatteobjektene i kommunene, idet skatteplikt for anlegg i sjøen vil være avhengig av om anlegget ligger innenfor eller utenfor grunnlinjene.

Hvis grunnlinja skulle benyttes som grense vil dette slå ut svært negativt for en god del av øy- kommunene i Norge. Dette vil ført til at en kan utskive eiendomsskatt for havområdene på den ene siden av øya, men ikke for havområdene på den andre sida.

Fylkespartiets innstilling:

Styret støtter ikke forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til at eiendomsskatten er en kommunal skatt, og Arbeiderpartiets holdning til denne varierer fra kommune til kommune.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes sentralstyret

12.15 Grue Arbeiderparti

Kommunalt skatteøre

Forslag:

Grue Arbeiderparti foreslår derfor at en starter en debatt for hvordan en kan utvikle nye virkemidler for friere inntektsdannelse i kommunene. Et eksempel kan være å gi mulighet for å differensiere det kommunale skatteøret slik at skatten knyttes mot inntekt og ikke bolig. Det bør igangsettes ulike pilotprosjekt på området.

Begrunnelse:

Stat og kommune bør ha felles interesse av å legge forholdene til rette for godt lokaldemokrati. Det er behov for en sterkere forankring av det lokale folkestyret og en sterkere bevisstgjøring av forvaltningsnivåenes ulike roller. En grunnlovsfestning av lokaldemokratiet, og en mulighet for nye virkemidler som friere inntektsdannelse, vil kunne gi bedre forankring og sterkere kopling mellom lokale virkemidler og lokale tjenester. Dette vil vitalisere det lokale folkestyret

Fylkespartiets innstilling:

Hedmark Arbeiderparti støtter forslaget om at det igangsettes pilotprosjekt med mulighet for å differensiere det kommunale skatteøret.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til forslag 12.5

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.16 Modum Arbeiderparti

Arveavgift på familiebedrifter

Forslag::

Økningen av arveavgiften for familiebedrifter i Statsbudsjettet for 2009, må endres.

Begrunnelse:

Arvinger til familiebedrifter vil ikke ha økonomi til å føre bedriften videre. Med den økning regjeringen foreslår i Statsbudsjettet for 2009, vil arvingen sitte igjen med en så stor gjeld at det vil ta mesteparten av livet å få bedriften lønnsom igjen. Dette vil føre til at mange ikke ser seg i stand til å ta over en godt innarbeidet bedrift. Arvingene har utdannet seg til en dag å skulle ta over etter foreldrene. Familienavnet, som har stått som en garanti for kvalitet, vil forsvinne, og i verste fall vil bedriften bli lagt ned. Dette er ikke samfunnsmessig ønskelig. Det fører til lavere skatteinngang til kommunen, og tap av arbeidsplasser. Vi forutsetter at regjeringen tar tak i "skrekkeksemlene"

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Ap viser til nylig vedtatte regler for arveavgift der det for familieeide bedrifter er lagt inne en sikring i form av rentefri utsettelse på inntil 12 år. Konsekvensene av de nye reglene for familieeide bedrifter bør følges nøye og justeringer bør vurderes dersom de nye reglene får utilsiktede virkninger.

Sentralstyrets merknad:

Omleggingen av arveavgiften fra 2009 bidrar til en betydelig lettelse i arveavgift for svært mange. Sentralstyret mener at omleggingen var viktig og rettferdig, og viser til mulighetene for rentefri utsettelse på inntil 12 år.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

12.17 Hurum Arbeiderparti

Avgiftslette til kollektivselskapene

Forslag::

Staten innfører en permanent ordning hvor transportselskapene innen kollektivtransport får tilbakebetalt det de har betalt i avgift på drivstoff

Begrunnelse:

Prisen på drivstoff er for høy, og dette må vi som det største parti ta inn over oss. Lag en permanent ordning så transport selskapene som driver med kollektivtransport Buss Tog og Båt kan få tilbake etterskuddsvis, det de faktisk etter regnskapene sine har betalt i avgift på drivstoff.

Dette vil fylkeskommunen og ikke minst den enkelte kommune spare på, som etter hvert har store kostnader med skoleskyss.

La det være dyrt og kjøre privatbil ja vel, men da må vi sette ned avgiftene for transporten. Transport i en eller annen form er alle i landet avhengige av. Kollektivtransporten er en næring som sliter i dag, og på grunn av stadig økende oljepris blir deres hverdag kun verre.

Og dette rammer tilslutt rutetilbudet, ulønnsomme ruter legges ned, og de er i all hovedsak i distriktene.

I mer tettbebygd strøk blir billettprisen satt opp, som igjen fører til at færre og færre tar bussen.

Billettprisen er allerede for dyr, og tilbudet er så å si fraværene i de forskjellige landkommunene, i helgene ser man nesten ikke en buss.

Dette var en kamp sak ved forrige stortingsvalg, og nå ved siste kommunevalg. Og ikke minst i debatten om kjøavgift.

Vi skulle gjøre kollektivtransporten bedre og billigere, isteden gjør vi den nå bare dyrere og dårligere

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter forslaget

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til at regjeringen har bidratt til en betydelig satsning på kollektivtransport. Et permanent fritak for drivstoffavgifter er etter sentralstyrets mening ikke den beste måten å bidra til å støtte kollektivtransport.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.18 Buskerud Arbeiderparti

Innføring av grønn bilbeskatning og veipricing

Forslag:

Årsavgiften på motorkjøretøy avvikles.

Personbeskatningen reduseres tilsvarende det beløpet som i dag bevilges til veibyging og -vedlikehold over statsbudsjettet. Veipricing bør innføres over hele landet.

Økt satsing på kollektivtilbud og annen miljøvennlig transport.

Begrunnelse:

Buskerud Arbeiderparti ønsker en grønn skatteveksling ved å øke miljøavgiftene og senke skatt på inntekt. Det må bli billigere å velge miljøvennlig fremfor det motsatte.

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til at en fjerning av årsaksavgift vil bidra til en betydelig reduksjon av inntekter til fellesskapet. Sentralstyret er positive til grønn skatteveksling, men mener det må tas hensyn til at i mange deler av landet er biltransport eneste mulige transportmiddel, og at forslaget kan ha uheldige fordelingspolitiske virkemidler.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.19 Nedre Eiker Arbeiderparti:

Kommunalt skatteøre

Forslag:

Kommunene må få friere adgang til å fastsette det kommunale skattøret

Begrunnelse:

Nedre Eiker Arbeiderparti vil foreslå at kommunene får friere adgang til å fastsette det kommunale skattøret ut over dagens maksimalbeløp på 12.80 prosent. Dagens system tar i for liten grad hensyn til de oppgaver og utfordringer den enkelte kommune står overfor både når det gjelder drift og investeringer. Dette kan variere sterkt. I enkelte periode har en behov for nye skolebygg eller institusjoner for eldre og syke. I andre perioder er dette behovet dekket. Men dette tas det ikke hensyn til når det gjelder tildeling av skattemidler.

Ut fra lokaldemokratiske hensyn ville en ordning med friere adgang til å fastsette det kommunale skattøret har betydning. Riktignok kan det hevdes at en slik ordning vil kunne lede til en uheldig "konkurranse" og skjevheter mellom kommunene, men den er der allerede i dag. Noen benytter seg av ordningen med eiendomsskatt. Andre ikke.

Nedre Eiker Arbeiderparti vil også foreslå at en ordning med "minstelønn" som sikrer en viss sum penger per innbygger i en kommune. Dette vil kunne utvikles til en "solidaritetsordning" til fordel for lavinntektskommunene.

Nedre Eiker Arbeiderparti vil samtidig foreslå at kriteriene for tildeling av rammetilskudd endres til fordel for lavinntektskommuner i pressområder og at det settes forgang i arbeidet med kriteriene.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter forslaget om kommunalt skatteøre og ber om at virkningene av det nye inntektssystemet følges nøye og justeres/endres til fordel for kommuner som kommer dårlig ut, spesielt lavinntektskommuner i pressområder, som ser ut til å være ei glemt kommunegruppe.

Sentralstyrets merknad:

Viser til forslag 12.5

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.20 Lier Arbeiderparti

Reform for Lov om Eiendomsskatt i Kommuner

Forslag:

Lov om Eiendomsskatt revideres med sikte på å fastsette et enklere, mer forutsigbart, og likt skattesystem landet over. Skattenivået skal for vanlige boliger og hytter være uavhengig av skiftende markedsforhold og på et moderat nivå vanlige folk kan leve med.

Begrunnelse:

I Norge er det vanlig å eie sin egen bolig eller hytte. Men dagens lov om eiendomsskatt i kommuner bryter med 3 sentrale forutsetninger som ellers gjelder : Det knytter seg ikke

obligatorisk stemmerett for dem som utsettes for beskatningen, skattleggingen skjer uten hensyn til betalingsevne, og skattenivået rammer ulikt og tilfeldig, avhengig av skiftende markedsforhold og vedtak i kommunen eiendommen befinner seg i. Enkelte kommuner har gjort seg avhengig at et urimelig skattenivå for vanlige folks boliger og hytter.

Dette medfører at eiendomsskatten ikke har den nødvendige legitimitet verken hos innbyggerne eller hos kommunalpolitikere.

En reform av systemet er påkrevet, der skattenivået ikke knyttes opp til skiftende markedspriser og kompliserte, kostbare takseringsrutiner. Det må skje en forenkling knyttet til standardverdier for tomtestørrelse og bebygget areal. Maksimalt skattenivå skal være innenfor det folk kan leve med.

Fylkespartiets innstilling:

Buskerud Arbeiderparti støtter intensjonen i forslaget. Eiendomsskatt bør inn som en del av det nasjonale skattesystemet, der forholdet mellom skatt på eiendom og inntekt sees i sammenheng, samtidig som vi ønsker at dette forslaget skal sees i sammenheng med forslaget over om større frihet til å fastsette kommunalt skatteøre, basert på inntekt

Sentralstyrets merknad:

Viser til forslag 12.9

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.21 Korsvoll Arbeiderpartilag og kvinnegruppe

Avgiftspolitik for miljøvennlige og sikre biler

Forslag:

Det må etableres en logisk, tydelig, forutsigbar og langsiktig bilavgiftspolitik med sikte på å redusere utslippene, samtidig som det må stimuleres til kjøp av sikre biler. En stadig skiftende avgiftspolitik må unngås.

Begrunnelse:

Personer som på et tidspunkt kjøper bil fordi den regnes som mindre miljøskadelig enn andre biler og følgelig har lavere avgiftsbelegging, vil oppleve det som svært urettferdig om en etter en periode får økte avgifter igjen som følge av at miljøkravene endres.

Utspill fra sentrale politikere om biler som skal forbys og avgiftsprinsipper som varierer fra budsjett til budsjett, er egnet til å spre usikkerhet. Dette kan i verste fall bidra til å undergrave folks forståelse for og støtte til å løse problemet. For å lykkes med målet om å bytte ut eksisterende bilpark med nyere og mer miljøvennlige biler, må det være avgiftssystemer som stimulerer til dette. Man bør av etiske, helsemessige og samfunnsøkonomiske grunner også bruke avgiftssystemet til å belønne kjøp av sikrere biler.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter intensjonen i forslaget.

Sentralstyrets merknad:

Viser til forslag 12.5

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.22 Holmlia Arbeiderpartilag**Skatteparadiser****Forslag:**

Arbeiderpartiet skal arbeide for at det etableres nasjonale og internasjonale tiltak og avtaler som motvirker og forbyr virksomhet i skatteparadiser som a) skjuler kriminell virksomhet og korrupsjon og b) tilrettelegger for urettmessige skatteunndragelser, samt at Statens Pensjonsfond – Utland etiske retningslinjer videreutvikles med sikte på stanse investeringer i selskaper som enten er registrert i slike skatteparadiser eller benytter seg av skatteparadiser for urettmessig å unndra skatt fra fellesskapet.

Begrunnelse:

Skatteparadiser spiller i dag en viktig rolle i forbindelse med hvitvasking av penger, korrupsjon, skatteunndragelse og annen virksomhet som skjuler kriminell virksomhet og legger til rette for at store summer unndras skatt som kunne bidratt til videreføring og oppbygging av velferdssamfunn.

Fylkespartiets innstilling:

Støttes.

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret er opptatt av å bekjempe skatteparadis, og viser til at spørsmålet er omtalt i forslaget til partiprogram for perioden 2009 – 2013.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.

12.23 Veteran Forum**Arbeiderpartiet må arbeide aktivt for en mer rettferdig skattepolitikk****Forslag:**

Arbeiderpartiet må arbeide aktivt for en mer rettferdig skattepolitikk.

Begrunnelse:

Det er klare tendenser til økte klasseforskjeller i det norske samfunn. Meglere av ulike slag, uten alt for bred utdanning, har i de seinere år høstet millioner i fortjeneste eller bonus. Mangemillionærer framstår i de offentlige ligningsprotokoller med null i personlig inntekt og null i betalt skatt. Slike forhold har en sterk negativ psykologisk virkning på vanlige skattebetalere og viser ikke annet enn skjevheter i beskatningen. For å stanse slike forhold er det nødvendig med en revidering av skattereglene.

Sentralt i en ny skattereform må også være økt skatt på høye inntekter samt kraftig nedjustering av skatt på lave inntekter.

Fylkespartiets innstilling:

Støtter intensjonen om en rettferdig skatte - og avgiftspolitik

Sentralstyrets merknad:

Sentralstyret viser til at regjeringen i perioder har gjennomført en rekke endringer som bidrar til en mer rettferdig skattepolitikk. Dette må fortsette i neste periode.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for programmet.